

MAGYAR LÁNY

* 3 let

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. P.

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 150 (1592) szám * Péntek, 1937 augusztus 6

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Az angol-olasz egyetértés egyre fokozódik

Ciano olasz külügyminiszter nyilatkozott a két állam közötti közeledés jelentőségéről. — Nem adják föl a Berin-Róma közti tengelyt s nincs Franciaország elleni kiélezés

Rómából jelentik: Ciano külügyminiszter az angol-olasz közeledéssel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:
— Nézetem szerint azok a nehézségek, amelyek az angol-olasz kibékülés lehetőségét eddig megakadályozták, inkább lelki, mint reális okok következményei voltak. Anglia és Olaszország baráti kapcsolatai és a szorosabb együttműködés nem irányul egyetlen más hatalom ellen sem. Az angol-olasz közeledés az európai közeledésnek új megindítója. Az angol-olasz kibékülés semmiképpen sem be-

folyásolja a Róma-Berlin tengelyt, hanem még erősíti azt, s a béke és kultúra érdekében való együttműködést teszi még szélesebb megalapozásúvá.
Londonból jelentik: Az angol sajtó behatóan foglalkozik Ciano olasz külügyminiszternek az angol-olasz viszonyról tett nyilatkozatával. Megállapítják a lapok, hogy az olasz külügyminiszter nyilatkozata a helyzet javulásának újabb jele. Azt is meglepéssel állapítják meg, hogy Ciano megjegyzései meg-egyeznek Edennek az alsóházban legutóbb ki-
fejezésre juttatott álláspontjával.

Mussolini nem irt levelet Hitlernek

Rómából jelentik: Egyes külföldi lapoknak azt a híresztelését, hogy Mussolini miniszterelnök sajtóközli levelet irt volna Hitler német birodalmi kancellárhoz, olasz körökben cáfolják és képtelenségnek tartják. Olasz körök szerint semmi szükség sincs a levélváltásra, hisz Olaszország és Németország baráti kapcsolatai változatlanul fennállanak és tisztázásra egyáltalában nem szorultak.
Berlinből jelentik: Az olasz részről meg-cáfolt levélváltást Hitler és Mussolini között, csütörtökre virradó éjszaka német részről is hivatalosan megcáfolták.

AZ OLASZ FÉLHIVATALOS LAP MAGYARÁZATA.

Az angol-olasz kibéküléssel kapcsolatban a „Giornale d'Italia”-ban Gayda főszerkesztő a következőket jegyzi meg:
— A kialakulásban lévő angol-olasz együttműködés Európa és az egész világ újjáépítésének célját szolgálja. Nem irányul semmi más ország élethevágó érdekei ellen. Fő-
löszleg hangsúlyozni, hogy ez az együttműkö-

dés nem változtatja vagy fordítja meg a Berlin-Róma tengelyt. Nem irányul Franciaország ellen sem és nem szándékszik vele szembehelyezkedni.

VÁRATLANUL ELHALASZTOTTÁK A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTTSÁG ÜLÉSÉT.

Londonból jelentik: A benemavatkozási bizottság csütörtök délutánra tervezett ülését az utolsó pillanathban péntek délutánra halasz-tották. Az elhalasztás oka kiszivárgott hírek szerint az, hogy a szovjet-delegátus még nem kapta meg kormányától a szükséges utasítá-sokat.

Az angol sajtó a szovjet nagykövet szerdai közlése után rendkívül súlyosnak látja a be-nemavatkozási bizottság pénteki ülésének ki-látásait. A „Daily Telegraph” hosszasan fog-lalkozik a kérdéssel és annak a véleményének ad kifejezést, hogy valószínűleg több ülésre lesz szükség, hogy tuljussanak a mélypon-ton. A lap szemére veti a Szovjetnek, hogy nem mentette meg az angol tervet és ezzel saját helyzetét sem szilárdította meg.

Ismét gyűlésre jön össze a semlegességi bizottság — A szovjet megváltoztatja álláspontját Franco tábornok hadviselő joga tekintetében?

Londonból jelentik: A semlegességi bizott-ság csütörtökön délután 4 órakor ül ismét össze.

Maiski szovjet nagykövet szerdán délután megjelent az angol külügyminisztériumban, ahol megbeszélést folytatott Halifax lorddal, aki a szabadságon lévő Eden külügyminisztert helyettesíti. Egyes beavatott körök szerint Maiski közölte, hogy a Szovjet hajlandó meg-változtatni magatartását a benemavatkozás kérdésében.

A Reuter-iroda közli, hogy orosz diplomá-ciai körökből szerzett értesülés szerint Moszk-va hajlandó újabb megfontolás alá venni ed-digi álláspontját. Ehhez képest hajlandó elis-merni a Franco tábornok hadviselői jogát, de

csak akkor, ha Spanyolországból valamennyi külföldi önkéntest elszállítanak s külföldiek-nek veszik a Franco csapatai között levő ma-rokkóiakat is, holott azok a polgárháboru előtt is a spanyol hadsereg szerves részét alkották. További feltétele Moszkvának, hogy Német-ország és Olaszország is járuljon hozzá ahhoz a javaslatához, mely szerint az önkéntesek visszahívása és tényleges elszállítása sorrend-ben megelőzze a hadviselő jogok elismerését.

Londonból jelentik: A Reuter hírszolgá-lai iroda legújabb jelentése szerint a szovjet-nagykövetség megcáfolta azt a híresztelést, mintha a Szovjet megváltoztatta volna állá-spontját Franco hadviselő felként való elisme-rése kérdésében.

Szertehúzó csoportosulások

A romániai magyar népkisebbség kétség-kívül igen jelentős összejövetelre gyűl össze, mikor a jövő hónap első napjaiban az Orszá-gos Magyar Párt a négyévenként előírt tiszt-újító nagygyűlést tartja. Együttal ez alka-lommal a maga politikai ügyviteléről és hely-zetlétéről is számot ad, s a jövőre nézve is feladatokat tűz ki; célokat, irányokat, távlato-kat jelöl meg, melyek felé az egész magyar népkisebbség haladását látni szeretné. Ez a „látni szeretné” talán halvány kifejezés, ami helyett határozottabban hangzana ez a szó: „akarja.” Csakhogy a népkisebbségi elétsikon a politikai szervezet „akarása” sok mindenbe ütközik, sok alárendelt helyzettel kell számol-nia, s így csak igen-igen föltételes lehet.

Egyetlenegy „akarás”-t azonban mégis megvalósíthat, de azt se politikai területen, ha-nem a maga társadalmi életén belül. Megvaló-síthatja azt, hogy felfogja ennek a maga társ-adalmának a teljesen magára utalt állapotát, s ehhez képest életszükségnek lássa az össze-tartást. Azt az összetartást, mely kikapcsol min-den személyi ellentétet, fölöslegesnek és kis-cinyes hiúságnak ítél minden egymás közötti versengést, bántó és büns önemészítésnek tart minden egymás elleni pletykázást, s ehelyett keresi az egymás megbecsülését és az egymá-son való segítség módjait. Az egymáson segí-tés sok apró, egyszerű, névtelen jötevésből áll-hat elő; nem is szükség hozzá hangos intézmé-nyek és hívalkodó szervezkedések előzetes létre-hozatala. Csak ember és jóakarát kell hozzá, s mivel alapjában véve és lelke legmélyén min-denkiben van jóakarát, ennél fogva ennek a mindenki-ben rejtőző jósnak a felszabadítása szükséges az emberhez tapadt egyéb indulatok és rosszaságok nyűgéből.

Ebben a lelki tisztulásban mindnyájunk-nak meglehet a maga akarata. S mihelyt ez az akarat minden politikai nagyakaráson innen mindenikünkben fölébred és továbbhat, ebből természetes következményként áll elő egy-nép lelki összetartása, mely a politikai nagy-akarásokon túl is mindig erő tud maradni. Nem nyers erő, hanem erkölcsi erő, egy egész nép erkölcsi ereje, mely öröm és fájdalom közt egyaránt változatlanul él és növekszik. Az örömet megsokasítja, a fájdalmat elosztja, s így állandó megsegítésként munkál mindnyá-junk javára. Ennek az erkölcsi erőnek a kifej-lesztése, s ebből a meggyőződéses, önként jövő összetartásnak az élet állandóságává tétele: ez a mi akarásunktól függ és a mi akarásunkkal csakugyan megvalósítható.

Ehhez a kívánatos fejlődéshez képest visszaeső jelenségek azok, ha egymás elleni tü-relmetlenségek és politikai akarnokságok ütik fel a fejüket miközöttünk. Egyes tünetek csak-ugyan mutatkoznak, melyek a magyar népkisebbség kebelén belül állandóan ideges lükte-téssel ágaskodnak, hogy észrevétessék magu-kat, s az egyetlen kialakult politikai szerveze-tünkkel szemben is valami külön utakat akar-nak keresni. Megvannak a nyílt, vagy halk le-szólások, vagy a célzatos mozgalmak, melyek hol gazdasági szervezkedések címén, hol ifjú-sági problémátámasztásokkal a magyarpárti eddigi fejlődést keveslik, annak kivívó képes-ségeit kicsinylik, s mindenképpen mással akarják helyettesíteni. Legutóbb is valami if-júsági „parlamenttel” kísérleteznek, mely ép-

pen a magyarpartói országos nagygyűlés idejében akar valami külön gyülekezést, mikor is például a demokrata román pártokkal való együttműködést is, meg a dunai államszövetség megvalósítását is programként akarják kitűzni.

Önmagában véve semmi rosszat nem találhatunk abban, ha az ifjúság is igyekszik beletanulni a népkisebbségi élet politikai vonatkozásainak a fölismerésébe. A tanulás nem árt ezen a téren se, mert kell, hogy olyan művelt és képzett ifjú rétegünk legyen, mely a mai nemzedék vezető csoportjától biztos látással tudhassa átvenni a jövő nemzedék vezetését. A tanuláshoz azonban ott kell törtennie, ahol a magyar népkisebbség eddigi politikai fejlődése alakult. Attól külön szakadó, sőt nyilván annak ellenére kibontakozni akaró ifjúsági, vagy egyéb irányú mozgalmak csak ártalmasok lehetnek a magunk népkisebbségi életének teljessége és összetartása szempontjából. Az önmagában helyes tanulni akarás helyett szaporítják a széthúzás látszatait, s a nagy népszerűségi hangoztatás között is csak szegény népünket teszik tanácstalanná, aztán a saját kialakult és immár történelmi folyamattá vált fejlődésével szemben is önbizalmatlanná.

Mert azzal immár közösen tisztában kell lennünk mindnyájunknak, hogy népkisebbségi létünk kezdete óta, vagyis immár közel húsz év óta a Magyar Párt az, amelyik nemzetiségünk összefoglaló kifejezője. Magyar nyelvű egyházi közösségeinket áthozhattuk még népkisebbségi multunkból, s ezek fönnállása és fönnmaradása mellett egyedül ez a világi politikai szervezetünk az, mely életünk hűséges képviselőjét jelentheti. A magyarnyelvű egyházi közösségeink közös nevelésügyi problémái is egyedül e világi szervezetünkben találják meg az ország törvényhozása és kormányzata felé a szószólójukat és védelmezőjüket. És ez a politikai szervezetünk átment már a kezdeti kialakulás vajdásain, az állami élethez való alkalmazkodás alapelveinek a kidolgozásán, s létrehozta az ebben való megállapodások életkomolyosságát. Lerakta népkisebbségi politikai életünknek az alapjait, s különösen azt a megalapozást, hogy „párt” elnevezése nem a magyar népkisebbség közötti pártoskodást jelenti, hanem a romániai magyar népek a romániai többi nép felé való képviselőletét. Ezek a történelmi tények azok, amelyek továbbfejlődése egyedül volt meghatározó a mi eddigi népkisebbségi létünkben. A továbbfejlődésben voltak küzdelmek, vonaglások, algyűrődések, de

mindezeket keresztül a megmaradás is megvalósult. Más párt, vagy akár magyar elnevezésű frakció is az ország többségi népe, vagy kormányzata szemében sohasem jelentette a kisebbségi magyar népet, hanem egyedül a Magyar Pártban látták, vagy látják e nép egész életproblémájának a feltűntetőjét.

Azért mondottuk az imént, hogy történelmi folyamat van abban, amit ezzel a fejlődéssel elérhettünk. Lehet türelmetlenség, vagy eltűntetni vágyás indulata a többségi politika vagy a kormányzat részéről a Magyar Párttal szemben, de ez is csak annak a bizonyítéka, hogy ez az alakulat kiérlelt egy népkérdést, amit kényelmetlennek tartanak, ami tehát így mégis a megoldás szükségérzetét fokozza. A türelmetlenség és az eltűntetni vágyás is tulajdonképpen ennek a szükségérzetnek a negatív megnyilvánulása. Ha meglátjuk a dolgok és történelmi fejlődések ilyen belső valóságát, akkor észre kell vennünk azt is, hogy népkisebbségi létünk további belső fejlődése nem történhetik az eddigi fejlődés elleni széthúzásokban, hanem minden újajakású csoportosulásnak is ehhez a fejlődéshez kell alkalmazkodnia, s ezt kell erősítenie, ha jóhiszeműség és jóakarattal van benne. Más szóval: az újajakású

csoportosulásoknak is a Magyar Pártban belül kell észrevétniök magukat, s nem azon kívül. Minden ilyen kivüljárás azt a rosszat kelti, hogy az eddig kialakult népkisebbségi összetartás megbontására egyesekben hajlam mutatkozik. De keltheti azt a másik látzatot is, — ami komoly helyzetünkben bizony tragikus öntudatlanságra mutat, — hogy az illető rezgődésekben több a feltűnési viszketeg, mint népünk sorsának a tökéletes átértése.

Mondottuk: magunktól függ összetartásunk szilárd erkölcsi alapjának a kiképzése. És hogy ehhez igen egyszerű és névtelen erények kellenek, s mégis nagy eredmények állnak elő ezekből. Csak emberbecsülés, egymás iránti jóakarattal szükséges, meg a hűséghez való előzködések és feltűnési viszketeg abban hagyása, s mingyárt mindenki helyet talál egymás mellett az egymás megértésére és megsegítésére. Így lesz népi összetartás közöttünk, mely egyedül alkalmas ügyeink elővitelére. De legkevésbé alkalmas a szertehúzó csoportosulás, mely még legjobb akarattal rajongás esetén is csak azoknak a számításait segíti elő, akik egy kisebbségi nép sorsát a megbontással és a megbontásokból származó lefelé alkuvásokkal kívánják elintézni.

Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök állja a harcot

Fontos kijelentések Jugoszlávia első aluminiumgyára felavatásakor

Belgrádból jelentik: Dalmáciában, Sebenico mellett fölépítették Jugoszlávia első aluminium-gyárát. Vasárnap volt a gyár megnyitási ünnepélye, melyen a fölávató beszédet Stojadinovics miniszterelnök tartotta. Beszédében kitért az utóbbi napok politikai harcára is. Hangoztatta, hogy még sohasem volt ilyen nehéz küzdelme, mint most, mert két legveszélyesebb ellenféllel áll szemben: a tévedéssel és a szenvedélyességgel. Nagy tévedés annak az elhithetni akarása, hogy a konkordátum a katolikus egyházat a szerb-ortodox egyház kárára előnyökhöz s kiváltságos helyzetbe juttatja.

A szenvedélyesség ezt a tévedést még feljújja és még nagyobbá teszi, s így a vétkes körforgás ezt a két elfogultságot csak állandóan táplálja egymással. Legsötétebb elfajulás azonban az, hogy ezek közrehatásával a kormányelnök politikai ellenfelei a

harcot bevitték az Isten házába, ezt a megszentelt helyet politikai küzdelmek színterévé tették.

— Mindent megtettem, — folytatta Stojadinovics, — amit megtehettém, hogy az ortodox egyházat az állítólagos barátjaitól megvédjem. Barátaimmal jövőben is mindent végbe viszek, hogy a törvényesen elismert vallás-közösségeket megvédjem. És mindenképpen gondoskodunk arról, hogy

egyik egyház ne nyuljon át a másik területére. De arról is erősen gondoskodunk, hogy egyik egyház se nőjön az állam feje fölé.

Végül a miniszterelnök az ügyre vonatkozó kijelentéseit ezzel az irányadó összefoglalással fejezte be:

— Az állam és egyház egymást kölcsönösen kell, hogy segítse és támogassa.

Polonia restituta

Írta: Pakocs Károly

(Kilencedik közlemény.)

— Te, Lajos, ez a mi poseni olasz szónokunk! Már köszöntöm is:
— Buon giorno, Signore!
Hátrafordul. Valóban az. Elevenen köszönt minket. Délután félkettő körül vagyunk. Ő még nem evett és nem ivott e napon.
— Nyugodtan mehetnék még a szentáldozáshoz, — mondja kedvesen.

Aztán neki az italos bódénak és egy sörös kancsóval oltja szomját, csillapítja éhségét. Bevallja, hogy ő is Krakába tart. Hívjuk magunkkal a katolikus akció házába. De már ajánlólevele van neki a krakkói jezsuitákhoz a varsói nunciustól. Így nem sokáig élvezhetjük társaságát. Még egyszer gratulálunk neki tizes előadásáért, mellyel emlékeztetése tette sokunknak a poseni Krisztus király-gyűlést s aztán jön is a krakkói gyors. Bezállunk. Jó helyet és jó társaságot kapunk. Már vágatunk is. Meg is érkezünk este hat órára. A katolikus akció székházába hajtatunk. Rövid idei várás után meg is kapjuk Lubowiecky Eduárd vezértitkár. Jókedvű, eleven, ezerműves fiatal pap: akárcsak a kattoivitz-i társa. Gyönyörű új palotában lakik. Meg is mutatja mindjárt terméit, irodáit és katolikus moziját, amelyben éppen egy Pat és Patacson-darabot játszanak. Kacag az egész mozi. Benne mi is. De nem maradunk bent. A szállás-kérdés izgatja szívünket. Személyesen vezet el minket Lubowiecky vezértitkár úr a nyugdíjas papok otthonába, ahol azonnal szobához jutunk. Közvetlen közelben két templom is magasodik az égnek. Megismerkedünk a vezértitkár úr révén, aki különben hat

évig Sapieha herceg-sérsek titkára volt, a krakkói katolikus napilapnak, a Glas Narodu (Néphang)-nak szerkesztőjével, Stomma Szaniszlóval. Filigrán, szőke diákszerű ifjú ember. Vilnai származású. Még megérte az orosz uralmat és érezte azt a retentő nyomást, amellyel a cári uralom el akarta sorvasztani a lengyel katolicizmust. A cárizmus elpusztult. A lengyel katolicizmus pedig diadalmasan halad a tökéletesedés útján katolikus akciója révén. Eszembe jut az örökké igaz francia mondás: Qui mange du Pape, en murit (Aki megharapja a pápát, belehal.) Ezt más szavakkal nem kisebb hatalmasság fejezte ki, mint Mussolini. A hitlerizmus és a szerb ortodoxizmus fogja nemsokára szomorúan igazolni ennek az igazságnak erejét.

Körülnézünk az esti villanyfény mellett a város főterén és nagyobb útjain. Minden lengyel városnál jobban tetszik ez a visztulamenti város. Rendeznivaló van még benne elég. De falai és középületei történelmet és évezredek művelődését lehelnek. Igazi főváros. Stomma szerkesztő úr megígéri, hogy másnap, július 4-én, végigvezet minket a város nagyobb-szerű nevezetességein.

A legsürgősebb kérdés azonban, amely minket izgat, a Pilsudszky-Sapieha-kérdés, amely éppen a poseni nagygyűlés idején igen feszült helyzetet teremtett a kormány és a roppant tekintélyű herceg-érsek között. Hogy is volt a dolog belülről nézve? Ez érdekelt minket, mint afféle műkedvelő újságírókat. Kívülről már ismertük az ügyet a lengyel sajtó szabadkőműves liberális részének szinpadí rendezéséből. Bizonyos, hogy a külső nem fedi a valóságot. Ennyit újságírói multunkból magunkkal hoztunk. Beállítás, színezés, irányzatosság kisebb-nagyobb mértékben mindig szerepel a zsurnalisztikában még akkor is, ha az igazság áll az újságírók tolla mögött. Hát még akkor, ha tudatos valótlanságnak védelmére vállalkozik a toll!

Az eset, mint a legközvetlenebb környezetből tudjuk, a következő:

Pilsudszky tábornagy, aki Isten eszköze volt a lengyel szabadság helyreállításában és akit nem a saját kardja, hanem a lengyel népnek másfélszázados forró imája és könnyezése segített történelmi diadalra: még életében megjelölt temetkezési helyét a legnagyobb lengyel király, Báthory István erdélyi fejedelem fölkeje mellett. A kormány azonban — ideiglenesen — a Jagello-királyok fölkejének középhe helyezte. Ebbe a fölkebe a templom hajójába lemélyesztett lépcsőn lehet jutni. Sapieha érseknek nem tetszett a tény, hogy e nem éppen katolikus életet élő szocialdemokrata generális sírjához a templom belsőjében járjanak le a látogatók úgy, mint a választósságokról nevezetes többi lengyel nagyok és szent fejedelmek teteméhez. Azért Pilsudszky végső akaratának és saját izlésének is megfelelően rendbe hozatta a Báthory István fölkeje mellett kijelölt fölket és átvitette oda Pilsudszky szarkofágját, a kormány akaratára ellenére. Megjegyzendő, hogy a kormány tagjainak többsége vagy tényleges szabadkőműves, amit a nagygyűléstől való távolmaradásukból is tapasztalhattunk vagy pedig hitközönys életfelfogású. Lett erre nagy hűhó! A szabadkőműves és liberális sajtó, támogatva a németnyelvű lutheránus sajtótól, mesterséges lármával izgatta a közvéleményt és a kormányt — mely valószínűleg értelmi szerzője volt ennek a sajtóviadalnak — felszólította, hogy Sapieha érsek elmozdítását szorgalmazza az Apostoli Szentszéknél. Diplomáciai sürgős-forgás támadt a dologból. Az egész viadalban a legkeményebb férfi a kétoldali tudógyulladásban szenvedő Sapieha herceg-érsek volt. Megüzente a kormánynak, hogy az ő északkegyházában senkimás nem parancsol, mint ő maga és nem tűr beavatkozást senki részéről. Beteggyábol levelet írt a közársasági elnöknek, amelynek per-

Károly király ünnepélyes fogadtatása Dalmáciában

Belgrádból jelentik: II. Károly román királyt Spalatóban ünnepélyesen fogadták. A polgármester és az előkelőségek kíséretében gyalog tette meg az utat a kikötőig, ahonnan a „Dubrovnik“ cirkálón tovább folytatta útját. Milocserben Mariora anyakirályné Tomislav és András főhercegek társaságában fogadta Károly királyt.

Litvinovot teszik felelőssé a franciák felé való politikai tájékozódás eredménytelen- ségéért

Ujabb magasrangú szovjetvezeiőket
tartóztattak le

Párizsból jelentik: A „Jour“ moszkvai értesülésre hivatkozva közli, hogy Litvinov külügyi népbiztos helyzete erősen megrendült és rövidesen számolni lehet azzal, hogy a vádlottak padjára kerül. Már régebben volt szó Litvinov letartóztatásáról, azonban Stalin az utolsó pillanatban meggondolta a dolgot, mivel számolt azzal a kedvezőtlen hatással, amelyet külföldön idézett volna elő a letartóztatás és amelyik árthatott volna Szovjet-Oroszország politikájának. A helyzet ma már lényegesen megváltozott. A Litvinov által fenntartott francia-szovjet politikai összeköttetés nem hozta meg a kívánt eredményt, s azonkívül Stalin nem tudja megbocsátani Litvinovnak azt a kudarcot, amelyet a szovjet-diplomácia a spanyol ügyben szenvedett.

Londonból jelentik: A „Morning Post“ moszkvai tudósítója szerint letartóztatták Tadzszikisztán szovjet-köztársaság központi végrehajtóbizottságának elnökét, Sottentert, továbbá Kaftin helyettes elnököt, Ivanov titkárt és több vezetőállású tisztviselőt. A letartóztatottak ellen az a vád, hogy külföldi hatalmak számára kémkedtek.

döntő tartalmának kellett lennie, mert éppen eljövételünk előtt a lengyel sajtóban körülbelül ilyen eszmemenetű nyilatkozatot adott az elnök a közvéleménynek: Levelet kaptam Sapieha herceg-érsektől, melynek tartalmát egyelőre nyilvánossá nem tehetem. De a levéllel a Pilsudszky-ügyet lezártnak tekintem.

Sapieha herceg a lengyel nép előtt páratlan tekintélynek örvend, nemcsak hercegi származásánál fogva, hanem gerinces és semmiféle állami törvénytelen hatalmasságtól meg nem ijedő kuruc természetű miatt. Egyébként a lengyel nemzeti jogoknak bátor szószólója és védelmezője volt akkor is, amikor lengyelnek lenni áldozatot és idegekre menő hősiességet jelentett.

Igaz, hogy mögötte mindig ott volt a nép, mely tud hálátlan lenni legnagyobb jötevőivel szemben is, de a vele szemben gyakorolt jöttekre való emlékezete nem hagyja cserben teljesén.

A régi lengyel fővárosnak egészen stilszerű egyházfejedelme Sapieha érsek.

Szellemével alszunk el, hogy másnak újra elidőzzünk vele.

Első vasárnap van. Reggel 8-kor elindulok a közvetlen-közvetlen levő piébániai templomba. Két esküvő folyik le előttem. Szentségkötést és elsővasárnapi ezentségimádást hiába várok. Megyek a hatalmas Mária Magdolna-templomba. Gyönyörű templom. Sok nép. Elmondom a szentmisét a bányai népemért. Várom az elsővasárnapi szentségimádás kezdetét. Hiába. Ugyilátszik, erre felé nem szokás. Hazafelé megyek. Utcai gyűjtés mindenütt. A „szent tenger“ javára gyűjtenek. Soha még ilyen célra nem adakoztam. Adok, mert ez valószínűleg a gdyniai tengeri kikötő építési költségeire megy. En pedig hálát érek a gdyniai tengerrel szemben, hogy nem nyelte el útvelemet és nagyszerű benyomásokat gazdagított.

EGY ATOUT

SÉTÁIN

KIRÁNDULÁSON

mindenütt és mindenkor kísérelje a Mon Atout kölnivíz légies és diszkrét illata!
Körüllengve e csodás kölnivíz bódító illatától, el fogja bájolni környezetét,

MON ATOUT

KÖLNIVÍZ, a Lady cég kreációja

Más híres Lady készítmények: CHAT NOIR, PERLE DE PARIS, JOCKEY CLUB, JAZZ.

Nem csak toalettasztalra és utnecessairejébe, de re-
'iküljébe is való egy
kis üveg Mon Atout
kölnivíz. Nyár on
nélkülözhetetlen!

Tíz óra tájban megérkezik, ígérete szerint, Stomma Szaniszló szerkesztő úr is. Kezében a megnézendőről elkészített program. Megnézünk néhány szebb templomot, míg eljutunk a nevezetes Székesegyházhoz, mely körül a Pilsudszk-Sapieha-ügy hullámai utolsót gyűrűzik éppen ezekben a napokban.

Előbb azonban a Wawel-t (a királyi várat) nézzük meg. Posztó cipőt húznak lábainkra s külön vezetővel megyünk végig tündéri termein és nézzük történelmük is, anyagi értéke szerint is amulatbaejtő kincseit.

Itt laktak tehát a lengyel nemzet legnagyobb királyai, akik innét nem messze, a vele együvé épített hercegérseki székesegyház kriptájában alusszák varakozásukat.

Ha mindent le akarnék írni, új Baedeckert kellene írnom. De ami a Baedeckerben nincs, azt megírom: a palotának rám legmélyebb benyomást gyakorolt kincseit.

Annak a török vezérnek kincseket érő sátrát, akit Szobieszky lengyel király Bécs alatt tönkretvert. Az egyik teremben eredeti alakjában felállítva bizonyítja, mennyire kényelmesen laktak harcaik idején is a török nagyvezírek.

Emlékét őrzöm ezzel szemben annak a kis fehérre meszelt lakoszobának is, amelyben szent Hedwig lengyel királynő, Nagy Lajos magyar király leánya lakott Jagelló litván fejedelem feleségéként. Széke kőlap, íróasztala kőlap. Ez a szoba eleven bizonyíték amellest az anyagiak fölött álló katolicizmus mellett, amelyben a királynők is boldogok, ha kényelmüket önként odaadhatják Krisztusért.

Őrzöm emlékét annak a török zászlónak is, melyet Buda felszabadításakor Szobieszky ejtett zsákmányul 1686-ban. De még mélyebben őrzöm emlékét annak a páratlan freskó-sorozatnak, mely nagytermeink nemcsak a fejedelmi, hanem a művészeti előkelőségét is bizonyítja. Mindig

mely nagytermeink nemcsak a fejedelmi, hanem kornak. A krakkói királyi kastély gyönyörűsége meggyőz arról, hogy a modern idők minden művészete gyermekcipőben jár a középkori művészet mögött. Mennyi lelkiség és melegség!

Levetjük posztó cipőnket. Delet út a nagy torony óra. Végetért az ünnepélyes nagymise a Székesegyházban. Rohanunk a Székesegyházba. Stomma szerkesztő úr nagy úgyszeretettel visz és magyaráz. Méreteiben is, történelmi emlékeiben is hatalmas alkotás.

Ennek a templomnak volt bíboros-érseke Puzyna, aki X. Pius pápa választása előtt a biztos-pápanak ígérkező Rampolla bíboros ellen Ferenc József császár és király vétőjét benyújtotta a választás folyamán. Szomorú érdekesség. Azt hiszem, ma már nem vállalkoznák ő sem erre a szerepre. És ennek a templomnak érseke Sapieha herceg, a lengyel nép szemefénye.

Ennek a templomnak érdekessége a királyi kastély felé ablakkal ellátott királyi kápolna, ahol reggelente szentmisét hallgattak az otthon időző lengyel királyok, köztük Báthory István is. Egyik ablaka Szent István király üvegfestmény-alakját őrizi.

Itt tisztelik Szobieszky János törökverő lengyel királynak és feleségének síremlékét.

És itt van a főbejárat közelében a feszület, melyhez szent Hedwig lengyel királynő legendája fűződik. A legenda szerint Szent Hedwig királynő nem akart férjhez menni. De megkérte őt Jagelló litván fejedelem, kinek népe még pogányságban élt. A szent királynő éjjel e feszület előtt tőprengett, mit tegyen. Imája közben megszólalt a feszület: „Mentd meg Litvániát!“ Ebből értette meg, hogy férjhez kell mennie a litván népért, mely általa fogja a kereszt szelíd igájába hajítani. Maga szent Hedwig a főoltár evangéliumi oldalán, férje a szentlecke-oldalán nyugszik.

(Folytatása következik.)

Kétszáz év előtt született Struensee, Dánia diktátora

Szigligeti szomorújátékot irt az érdekes politikus-orvosról.
Vérpadon fejezte be életét Dánia reformátora

A távolkeleti és a spanyolországi egymásra-tornyosuló események zürzavarában bizony könnyen megelégedik az ember arról, hogy a skandináv vidékeken sem volt mindég olyan rendíthetetlennek látszó békeállapot, mint ma, amikor Svédország, Norvégia és Dánia még a világháború fergetege idején is meg tudták őrizni semlegességüket. Dánia különösen csöndes az utóbbi évtizedekben. A vallásüldözések elűltek, a katolicizmus diadalmasan visszatért Kékfogú Harald király egykori birodalmába s a jezsuiták, premonstreiek, kamilliánusok és a női szerzetesrendek eredményes, áldásos munkálkodást fejtenek ki. A dán nép jámbor, istenhívó és engedelmese, munkaszerető s a bevándorlott katolikus lengyelek a hit terjedését régtől fogva elősegítették.

Azonban nem volt mindég olyan belső nyugalom Dániában, amilyent ma észlelünk. Háborúk és belső válságok sűrűn váltogatták egymást és az úgynevezett reformkorszak sem hozta meg a külső és belső békességet a dánok számára. A legnagyobb lendületet száz év előtt vette Dánia fejlődése. VI. Keresztély, (1730—1746) V. Frigyes (1746—66) és VII. Keresztély (1766—1808) uralkodása alatt.

A törvénykezés fejlesztése mellett a közközlésügy, a hitel- és bankélet fejlődése és modernizálása, új alapítások és kedvező kereskedelmi szerződések Dániát erősen felvirágoztatták.

Aki germanizálni akarta Dániát.

Ezekben a gazdag és lendületes időkben született 1737 aug. 5-én gróf J. F. von Struensee, kiből Dánia egyik legnevezetesebb fia lett. Halléban folytatta iskolai tanulmányait és 1759-ben városi orvos lett Altonában. Kétszáz év előtt az orvosi pálya még nem volt olyan túlsúlyos, mint ma, aki akkor orvos lett, tudósnak is, nagy tekintélyű férfiúnak is számított. Struensee grófi származásánál fogva is gyorsan tudott előretörni s két évvel VII. Keresztély trónralépése után a fiatal király szolgálatába lépett s mint udvari orvos, vele együtt utazta be Angliát, Francia- és Németországokat.

Struensee-ben érdekesen egyesült a tudós orvos a politikai kalandorral. Elésszerű, rendkívül becsvágyó ember volt; VII. Keresztély kezét annyira megnyerte, hogy a trónörökös nevelőjévé, majd titkos tanácsosává, a királyi pár felolvasójává nevezték ki. Struensee egyre több hatalomra tett szert, kibékítette az egymástól idegenkedő királyi párt s lassanként mindenkit eltávolított a maga útjából. A régi kegyencek, miniszterek kegyvesztetteké váltak s a királyné segítségével az államtanácsot is megszüntette. VII. Keresztély tehetetlen hób lett a királyné és Struensee kezében, akit a király kabinetparancsok kiadására is felhatalmazott. 1771-ben Struensee maga állott a dan minisztérium élére és egészen új vágányokra terelte

Dánia kül- és helpolitikáját. Szakított Oroszországgal, hogy Svédország felé találja meg a közeledés útját. Igyekezett a nép jólétéről is gondoskodni, követte a nagy elődök útmutatásait: leszállította az adót, iskolákat állított, emelte az ipart és kereskedelmet, javította az igazságszolgáltatást.

Azonban mindezeket olyan önkényesen, szinte diktatorikus módon intézte, hogy maga ellen ingerelte a dán arisztokráciát s a dán nyelv mellőzésével és a német nyelv be-

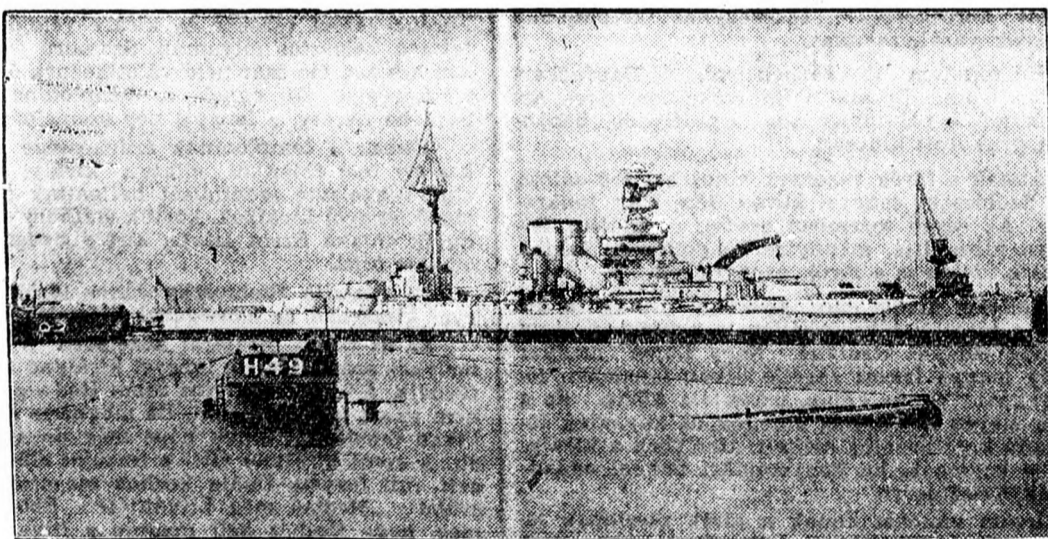
Struensee

vezetésével felizgatta a papságot és a népet is. Ez azután a bukására és csúfos halálára is vezetett.

Bukását siettetette feslett életmódjával, amiről már az egész ország tudott. Ezért letartóztatták porbe fogták s 1772 április 28-án vérpadra hurcolták. Előbb a jobb kezét vágták le, azután a fejét is.

A Struensee által felkavart Dániában azután meg hosszú ideig válságok és háborúk dúltak s csak 1848 után kezdett helyreállni az alkotmányos rend és nyugalom. A jelenlegi szocialista kormányzat modern keretek között vezeti Dánia ügyeit. Eltörölték a halálbüntetést is. Olyan érdekes alakja azonban a mai Dániának, mint amilyen Struensee volt, nincsen. Erről a különös emberről egész irodalom keletkezett, Szigligeti Ede 1871-ben drámát irt róla és igen érdekes könyvben foglalkozik személyével és korával Robert Neumann német író is.

(h. ö.)

Angol hadihajók hadgyakorlata Portsmouth kikötője előtt.
Képünk egy új páncéloshajót és egy tengeralattjárót ábrázol.

Színes posta

Indore államban egy gazdag hindu esküvőjén vad pánikot idézett elő a lakodalmas sokaság között egy megvadult elefánt. A lakodalmas menet élén ugyanis egy elefántot vezettek, amelynek hátán a menyasszony apja ült. Mikor az állat megvadult, a jövődöbéli apósnaik sikerült még idejében leugrania a dühöngő állatról és megmenthette életét. Az ünnepi sokaságban azonban több embert letiport a bőszi elefánt s végül ormánnyal úgy a földhöz vágott egy levegőbe emelt hindu férfit, hogy az eszméletlenül terült az út porában. Az elefánt ezután egy lámpavasat szakított ki a földből és azt mint egy fogpiszkálót a tömeg közé hajította. Ugyalászik, hogy az elefántot személyes bosszú vette az egyszerű már földhöz csapott hindu férfival szemben, mert a tömegben átrohánva, az eszméletlenül embert újból ormánnyára kapta, többször megforgatta a levegőben és azután halálra taposta.

Braziliában most jöttek rá, hogy egyes fajták feldolgozása közben a munkások fémkezelésében megbetegedtek. A brazilai őserdők fái között mérgezőanyagok is vannak, amelyek igen károsak az emberi szervezetre. Így például a mászatalosságból nagyon kedvelt jacareuba-fa veszélyes bőrbántalmakat idéz elő és a belső szerveket is megtámadja. Az úgynevezett brazilai „selyemfá”-ban is mérges anyagok vannak, amelyek a fűrészpör alakjában hatnak a nedves emberi bőrre. A cocobolo-fa, amelyből sakkgúgákat, játékszereket, keféket csinálnak, szintén mérgezőnek bizonyult, mert a cytizin nevű mérgezőanyagot tartalmazza. A délamerikai „zöld szívfa” szintén mérgező hatású. Szerencsére Európában nem dolgozzák fel ezeket a faanyagokat és így a mi munkásaink kitéve a veszélyes fa behatásának.

Stuttgarban egy vitorlás csónak építő mester, név szerint Kurt Melzer, mestervizsgájára egy vitorlázó repülőgépet készített, amelyet a szakbizottság kitűnőnek talált. Németországban egyre nagyobb a törekvés, hogy a repülőgépipárt önellő kisiparrá tegyék és ebből a szempontból Kurt Melzer mestermunkája az első lépést jelenti. Kurt Melzer ezidőig a sportrepülőgépek készítésén dolgozott Göttingenben, ahol igen nagy teljesítményű vitorlázó repülőgépeket állított elő. „Minimoa” nevű vitorlázógépe különösen a szárnyak építésén terén mutatott fel rendkívül érdekes sajátosságokat.

A Scotland Yard, amely méltán a világ leghíresebb rendőrsége, hámulatraméltó frissességgel halad a korrall. Alighogy az angol rádiótársaság képrádióadásai megkezdődtek volna, a londoni rendőrség máris elhatározta, hogy ezt a legújabb eszközt is a nyomozás szolgálatába állítja. A Scotland Yard tehát megállapodást létesített a rádiótársasággal, hogy a jövőben nemcsak a körözö-levelek tömegét közvetíti le a rádió, hanem a képrádióműsor keretében leadják a körözött egyén fényképét is. Ez az újítás természetesen lényegesen megfogja könnyíteni a bűnözők kézrekerítését s egész jelentősége akkor bontakozik majd ki, ha a képrádió-felvételek állomása éppúgy ott lesz jóformán minden lakásban, mint a hangrádió.

Braziliában nemcsak az élete, hanem még a halála is megdrágult az agglégényeknek. Rio Grande de Sul államban könnyörtelen harcot indítottak az agglégények ellen és drákói szigorúsággal igyekeznek minden férfit elriasztani a társalán életől. Az agglégényeknek a jövőben heti 150 lei összegnek megfelelő agglégényadót kell fizetni és külön törvény intézkedik arról, hogy az elhalálozott agglégények temetkezési költségeit jóval magasabbak legyenek, mint a férjek vagyonuk végtisztességeinek kiadásai.

A pápa külön követe eljárást kezdett a Spanyolországból elvitt gyermekek visszahozataláért

A Vatikán és a spanyol küzdőfelek közötti diplomáciai viszony magyarázata

Vatikánvárosból jelentik: Vatikáni körök szerint az a hír, mely szerint a Vatikán hivatalosan is elismerte volna Franco tábornok kormányát, ebben a formában a diplomáciai szokványok értelmezésében nem felel meg a valóságnak. A Vatikánnak a valenciai kormányval való összeköttetése jelenleg szünetel, bár azt a Vatikán eddig még hivatalosan nem szakította meg. Franco bizalmi embere viszont állandóan Rómában tartózkodik, a Vatikán részéről pedig a toledói érsek van megbízva, hogy összeköttetésben álljon Franco kormányával. Ez a viszony azonban a szokásos diplomáciai formák mellőzésével a vatikáni politika természetes következményeként fejlődött ki.

San Sebastianból jelentik: XI. Pius pápa különleges megbízottja, Antoniutti hír szerint már meg is érkezett Spanyolországba, azzal a felhatalmazással, hogy a jelenlegi diplomáciai viszonyt áthidalja. A Szentatya megbízottja azért utazott Spanyolországba, hogy visszakövetelje a külföldre szállított spanyol gyermekek egy részét. Hír szerint csak az Angliába szállított gyermekek közül négyezer azoknak a gyermekeknek a száma, akik a nemzeti pártállású családokhoz tartoznak.

Kitünő ízű
majonézt
készíthet
mindig a
„SPHINX”
ételolajjal

SPHINX

EZ A MÁRKA BIZTOSÍTÉKA A MINDENKORI ELSŐRENDŰ MINŐSÉGNEK

Egységes öntudattal sorakozik minden politikai párt a japán kormány mögé a kínai kérdésben

A kínai kormány Nankingot japán támadástól félti. — Kína minden körülmények között számít a „harmadik fél” beavatkozására

Sanghaiból jelentik: Hopej és Csahár tartományok tanácselnöke, Vang-Csung-Vej szerdán rádióbeszédet tartott. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Harcolni vagyunk kénytelenek. Ha az erős ország támadó háborút indít és gyors győzelmet remél, Kína nem hagyja magát és az ország kötelessége, hogy végkimerülésig harcoljon. Arra

is el lehetünk készülvé, hogy egy harmadik hatalom is beleavatkozik a háborúba, ha erre Kínának esetleges katonai balszerencse után szüksége lesz. Reméljük, hogy ezen az uton sikerül majd pénzügyileg és katonailag kimeríteni Japánt. Mindazonáltal Kína egyelőre csak magára számít és a végeőkig védeni fogja magát — fejezte be beszédét Vang-Csung-Vej.

Nagy veszteségeket szenvednek a kínaiak a japánok modern harci felszerelése miatt

Sanghaiból jelentik: A japán mozgósítás egyre nagyobb méreteket ölt. 60 ezer tartalékos áll készenlétben, hogy segítségére legyen a japán csapatoknak.

Illetékes helyről származó értesülés szerint a 29-ik kínai hadosztály vesztesége 5 ezer halott és sebesült. A sebesültek között számos kínai tábornok is van. Ez a nagy kínai veszteség a japán harcokosk és hadifelszerelések felsőbbségének tulajdonítható.

Tokióból jelentik: A japán kormány szerdán minisztertanácsot tartott és azt határozta, hogy az országgyűléstől 400 millió yen renklvuli hitelt megszavazását kéri különféle hadifelszerelések céljaira.

JAPAN REPÜLŐK BOMBÁZASA MIATT MEGÁLLT A KINAI CSAPATOK FELVONULATA

Nankingból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Észak-Kínába nagy japán csapat megerősítések érkeztek. Nankingban kihirdették az

csapatok megtámadják Nankingot.

Tiencsinből jelentik: A japán és kínai csapatok között heves harc folyik Tiencsintől 35 kilométernyire délre. A japán repülőgépek bombázása megállította a Galganból Hopej irányában menetelő kínai csapatok előnyomulását.

ELSIMULT A JAPAN—OROSZ VISZÁLY

A tiencsini orosz konzulátus megtámadása nyomán keletkezett orosz—japán viszály elsimítottnak tekinthető. Az orosz lapok nyugodt és békülékeny hangon írják a kérdéssel. Moszkvában hangoztatják, hogy a szovjetunióra a világ békéje nyugalmat parancsol. Ugy látszik a szovjet a maga belső bajaira való tekintettel nem tud és nem akar Japánnal szemben erővel fellépni. Moszkva számot ad magának arról is, hogy a kínai hadsereg, noha az utóbbi időben kétségtelen fejlődésen ment át, végeredményben nem tud döntő ellenállást tanúsítani a kitünően képzett japán haderővel szemben és így a kínaiak támogatása kárbavesztett hadianyag pócsékolás lenne.

A tokiói külügyminiszterium egyik magasrangú tisztviselője szerdán azt közölte az újságírókkal, hogy a francia—japán ellentéteket is sikerült simán elintézni. Azok a külföldi hírek, amelyek az ellentétek kiélezéséről szólnak, nélkülöznek minden alapot.

A japán politikai pártok egyöntetű állásfoglalása

Tokióból jelentik: Az egyik japán távirati iroda ügynöke közli, hogy a japán csapatok a Kelet-Hopei tartományi kormány csendőrezredének 250 tagját kivégezték. A kérdéses ezred még július 29-én fellázadt és legyilkolta a tungcsai japán vezetőket.

Tokióból jelentik: Az összes japán pártok közös ülésen elhatározták, hogy a parlament elé terjesztik a gyűlésen hozott határozatot, mely szerint teljes mértékben helyeslik a kor-

mány észak-kínai politikáját. Felszólítják továbbá a japán kormányt, hogy a kínai kérdésben hozzon végleges megoldást.

Tokióból jelentik: A japán csapatok Pekingtől délre több mint 20 kilométernyi szakaszon nyomulnak előre. Az utolsó huszonegy órában végrehajtott hadművelettel a japánok hirtokukba kerítették Észak-Kína két tartományát.

Uborka-szezon

*

Hajdanában, mikor olyan jól ment dolgunk, hogy mindig történt velünk valami öröm, valami kedvet derítő apróság; amikor többnyire a nagy eseményeken is színes zászlócskák lengtek, mikor május elsején még piros pántlika lobogott az omnibuszlovak kantárján és a kormányválság a legnagyobb szenzációk közé tartozott; mikor nem volt szokás angol királyoknak lemondani a koronáról és a kispolgár azzal a biztos érzéssel végezhette munkáját, hogy egy élet eredményeként háza lesz gyümölcsökkel Gödöllőn vagy Rákospalotán — ezeket a hónapokat, amelyekben most tikkadunk: uborka-évnak szokták volt nevezni. Uborka-évnak, mert ilyenkor nyáron nem történt semmi. A nagyemberek és a kisemberek egyaránt nyaralni mentek, ki divatos világfürdőhelyre, ki a Duna mellé. Nem keverte senki a titkos kártyákat s talán a társadalomnak úgynevezett olja is szükségét érezte egy kis fegyvernyugvásnak: a bűnözések száma hirtelen alábbhagyott. Az újságok szintén kinban voltak, mivel töltésük meg hasábjait és a híres-nevezetes fiúmei cápa mindig ilyenkor bukkant fel a Quarnero szelíd öblében, vidor farkscapáival megelentve egy kissé a füledt nyári mozdulatlanságot.

A hónapok ma is ugyanazok. A hőmérő felkúszik köteleesszerűen oda, ahová a boldog, multba hanyatlott békeévek idején szokott volt. Az uborka is megjelent már, finoman behűtve és gondosan meghámozva az ingyencek asztalán. De hová lett a béke és nyugalom? Hová lett az életnek az a régi üteme, mely izgalmak között is szünetet parancsolt, amely vigyázott arra, hogy a nyári hevet ne tetézzék meg a szív gyorsulásával és az érelkészek izgalomokozta szaporulásával?

Akármielyen messze van is, mindenki érzi, hogy Japán és Kína összecsapása egy szörnyű kataklizma lehetőségének magvát rejti magában. Adja az Isten, hogy sikerrel járjon a közvetítők igyekezete s hogy a tűzjések ne terjedjen túl azon a konfliktuson, amelyet a hirtelen összetűzés okozott, amely ugyan már eddig fájdal-

mas tömegben követelt áldozatokat, de amely még a lokalizálás lehetőségének keretei közé esik. A világ eseményeinek ismerői és kutatói azonban már régen óznak és figyelmeztetnek ettől a lehetőségtől. Bizonyára sötéten látó lelkek ők; de valljuk meg: a sötétben látnak igen sok jogosultsága és igazsága van most és volt is az elmúlt esztendő alatt. A más-kor kánikulái, mesterséges szenzációknak szánt első oldalak most a japán-kínai feszültség mozzanatait közlik az uborka-évnak békességnek rendelt napjaiban és dobogtatják meg azokat a szíveket, amelyek — úgy lehet — nehéz próbát álltak már húsz esztendővel ezelőtt és a régi és újabb húsz esztendőnek terhével már amugy sem nagyon friss és nagyon rugalmas gépezetek és amelyeknek minden bölcs professzor azt ajánlja, hogy kíméljék magukat és lehetőleg tartózkodjanak az izgalmaktól.

Am a második oldal sem nagyon alkalmas arra, hogy hirtelen lecsillapítsa azt a dobogást, amit az első oldal hírei okoztak.

A spanyol polgárháború részletei kérének helyet ezután. Esztendőnél hosszabb ideje folyik ez a szörnyű önmarcangolás a tőlünk földrajzilag távol, de emberileg mindenkéhez közeleső ibériai félszigeten. Esztendőnél hosszabb ideje kapjuk naponként a hírt városok pusztulásáról, százak és ezrek között szerencsétlen asszonyok, ártatlan gyermekek, védtelen agok hullanak el az öldöklő fegyverek alatt.

Fordítsunk tovább. Hol kezdődik hát végre az uborka-évnak? Hol lehet észrevenni, hogy mégis csak megnyihült talán a villamos feszültség ezen a megáporodott világon?

Hagyjuk el a politikát és menjünk tovább. De íme: elejétől végig csupa komor jel és csupa gyászos hír. A szerkesztők nem kell verejtékezve erőlködni, hogy összeszedje az „anyagot”. Magától kínálkozik. Belerobban a táviróhuzalba és kegyetlenül véres berregéssel jelentkezik a telefonokon. Bár volna itt újra és megegyszer az uborka-évnak korszaka. Amelyet annyit ócsárolnak, amelyet ma a tudatlanság vakmerőségével annyit szidalmaznak. És amely elmúlásával tette egyedül lehetővé, hogy ők valakik, tényezők legyenek e megkeseredett világon.

Gavallérok voltak a majdanpeki betyárok

Humoros udvariassággal vitte véghez rablótámadását egy kelet-szerbiai rablóbanda. Majdanpek bányájának mérnökénél történt a rablótámadás, amelyről most a belgrádi lapok hírt adnak. Majdanpek kelet-szerbiai aranybányáit egy francia részvénytársaság aknázza ki. A bányatársaság igazgatója, Nitti, a hajdani olasz miniszteremő fia állandóan Belgrádban él és hetenkint egyszer utazik a mindenféle forgalmi úttól meglehetősen messzeeső bányavidékre, hogy a munkások hetibéréit kifizesse. Kelet-Szerbiának ez a része valóságos őserdők közt fekszik és kitűnően működő szerb csendőrség minden fáradozása ellenére sem sikerült úgy megtisztítani ezt a vidéket a rablóktól, mint ahogy az ország többi részeiben a tökéletes közbiztonságot helyre tudták állítani. Szerbia rablóbandáit fokról-fokra kiirtották. Jordán Mihajlović kelet-szerbiai bandáját azonban a sűrű erdőségekben eddigél még nem sikerült kézrekeríteni. Most azonban Jordán Mihajlović, akinek fejére magas díjakat tűztek ki, nem érte el a célját. A bányagazgatóság épületében ugyanis csak a mérnök, a francia Jean Cavalas tartózkodott a feleségével. A mérnök éppen vacsorához ült, amikor három álarcos, tetőtől-talpig felfegyverzett ember lépett a szobába és pénzt követelt.

Cavalas felesége rájult, a mérnök pedig, aki látta, hogy segítségére ügye számíthat és az alarm-jeleket nem adhatja le, iróasztalából minden további nélkül elővette összes készpénzét, azaz 3400 dinárt és átadta a rablóknak. A rablók

erre vakarni kezdték a fejüket és sajnálkozásuknak adtak kifejezést, hogy eltévesztették az időpontot, mert akkor akartak érkezni, amikor a bányagazgató a hetibéréket magával hozza. A mérnök udvarias fogadtatására álarcukat is levették és Jordán Mihajlović választékos udvariassággal jelentette ki, hogy ne féljenek tőlük, önékik már csak egy vagyuk van, hogy a házigazdákkal kedélyesen megvacsorázhassanak, ha már zsákmányuktól elestek. A mérnök felesége időközben magához tért és most házának egész életétará a rablók elé rakta, akik nem győzték eléggé dicsérni a háziasszony kitűnő ételét és italait. A rablók vacsora közben is alig bírtak napirendre térni a sajnálkozástól, miért a háziakat ennyire megijesztették és hogy most még az ő készpénzüket kénytelenek jobb híján magukkal vinni. Jordán Mihajlović azonban felajánlotta a mérnöknek, hogy nyugtát ad az elrablott öszezerről, hogy a biztosítótársaságtól annak kára megtérülhessen. A mérnök el is fogadta a nyugtát, Jordán Mihajlović pedig ugyancsak választékos udvariasságu levelet írt Nitti-nek, a bánya igazgatójának, hogy nyolc napon belül szíveskedjék számukra 50.000 dinárt előkészíteni, mert különben kénytelen lesz kevésbé udvarias módon ezt az öszeget tőle megszerezni. A rablók ezután szívesen búcsút vettek a Cavalas házaspártól és eltűntek. Mire a mérnök telefonhívására a csendőrség megérkezett, a rablóknak bottal lehetett ütni a nyomát.

Felvételt hirdet az Irgalmasrend

A romániai betegápoló Irgalmasrend felhívással fordul azon ifjakhoz, akik hajlandóságot éreznek magukban a szerzetesi életre és a betegápolással kapcsolatos munkára. A rendbe csak azok vétetnek fel, akik a 18-ik életévüket betöltötték, az állam nyelvét bírják és legalább 4 középsikolai végzettségük van. Érettségi bizonyítvánnyal folyamodók előnyben részesülnek.

A rendbe lépni szándékozók sajátkezűleg megírt kérvényüket a következő okmányokkal szereljék fel:

1. Keresztlevél és születési bizonyítvány.
  2. Allampolgársági bizonyítvány.
  3. Bérmlási bizonyítvány.
  4. Orvosi bizonyítvány.
  5. Az illetékes plébános vagy hittanár ajánlólevele zárt borítékban.
  6. Erköletesi bizonyítvány a világi hatóságtól.
  7. Szülői beleegyezés és a szülők részéről ki-jelentése annak, hogy a rendbe lépő fiuktól a jövőben semmi néven nevezendő anyagi támogatást nem várnak.
  8. Iskolai bizonyítvány.
  9. Egy bizonylat arról, hogy a katonai előképzés (premilitar) kötelezettségének eleget tett.
- Az így felszerelt kérvények folyó évi aug. hó 15-ig a romániai Irgalmasrend tartományi főnöksége címére, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 27. küldendők.
- A tartományfőnökség.

Narancsligetek Izland szigetén

Budapestről jelentik:

Ki gondolt volna azelőtt arra, hogy a zord izlandi klíma alatt déligyümölcsöket termeljenek és hogy ezek a gyümölcsök a jeges északi birodalomban kifejlődhessenek és élvezhetők legyenek. Most azonban komoly terveket készítenek, hogy Észak eme hatalmas szigetén citromot, narancsot és banánt termeljenek, mert azt állítják, hogy Izlandon épp olyan zamatos déligyümölcsöket lehet termeszteni, mint Dél ragyogó ege alatt Izlandnak ugyan rendkívül hideg a klímája, rengeteg melegforrása, azaz gejzirje van azonban. A rendkívül magasra felszökkenő melegvízforrások a föld mélyéből törnek elő és Izland karakterisztikumához tartoznak. Most azután hasznosítani akarják a gejzirek melegét és már meg is kezdtek a lakóházak melegvízfűtésével ezt a modern energiagazdálkodást. A jövőben azonban a gejzirek melegvizét üvegházi gyümölcstermesztésre akarják felhasználni. A rengeteg melegvízzel földközi-tengeri klímát akarnak varázsolni a fagyos sziget üvegházaiba. Ez a gondolat nem is tartozik az utópiák birodalmába, mert máris elkészültek a tervek egy 60 kilométer hosszú csőhálózat elkészítésére, amely a melegvizet az egész Reykir völgyén keresztül vezetné. A tervezet óriási érdeklődést kelt a világ kertészeti köreiből, mindenki kíváncsi rá, hogy a technika és a természettudomány összefogásából milyen kertészeti remekek származhatnak. Az izlandiak már előre fenik a fogukat a finom hazai banán- és narancstermekre, míg azonban melegvízforrásaikra gondolunk, ahol hasonló melegágyi gyümölcs- és zöldségtermesztést sokkal enyhébb klímaviszonyok közt lehetne megteremteni.

Élvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint

Erdősi Károly:

MUMIÁK és MINARÉTEK

című útleirása.

Egyiptom csodás világa a inaga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi csak emelik a könyv értékét és vonzó erejét.

Ara gyönyörű vászonkötésben 200 Lei és pórtó.

Megrendelhető:

a Magyar Lapok könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Ciuj szerkesztő: **dr Sulyok István**

Ciuj, Piate Unirii 13.

Kéziratokat nem örvülnek meg és nem adunk vissza.
Csofka válaszlevegőes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északi szél, helyenként zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Nyolcvanöt angol kiránduló Mária anyakirálynénál. Bucarestből jelentik: Mária anyakirályné szerdán a Pelisor kastélyban nyolcvanöt romániai köruton levő angol kirándulót fogadott kihallgatáson. Az anyakirályné hűszószan elbeszélgetett a csoport vezetőivel.

A tanítás megkezdése a középiskolákban. Bucarestből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium közli, hogy a középiskolák szeptember 9-én kezdik meg a tanítást. Szeptember 1. és 4. között tartják meg a javítóvizsgákat.

ANGOL HERCEG A LENGYEL TRÓNON?

Varsóból jelentik: Wieter Warsavszki című napilap vasárnapi számát elkobozta a rendőrség. A lap ugyanis azt írta, hogy a kenti herceg látogatása összefüggésben van azokkal a tervekkel, amelyek szerint angol királyi herceget akarnak Lengyelország trónjára ültetni. A cikk szerint ezt a tervet magyar arisztokraták körök is helyeslik és támogatják.

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter Podocki gróf, helyettes megbízott, főtitkár társaságában Podocki birtokára utazott és meglátogatta az ott tartózkodó kenti hercegi párt. Hivatalos jelentés szerint a külügyminiszter látogatása teljesen magánjellegű. Beavatottak azonban tudnivaló, hogy a külügyminiszter utazása a kenti hercegről terjesztett híresztelésekkel áll kapcsolatban.

BUGSU. A szokásos Anna-búcsút augusztus elsején tartották meg a gyönyörű fekvésű Szent Anna-tónál. A szentmisét és szentbeszédet Anda Géza nagytusnádi plébános mondta. A környező falvak népe nagyszámmal vett részt a búcsún.

* Az albaiuliai Majláth liceum internátusában még néhány hely van üresedésben. Részletes tájékoztatót készséggel küld a liceum igazgatósága.

Az állam javára elkobozták a „Lola” rakományát. Constantából jelentik: A „Lola” gőzcsón történt fegyvercsempészség ügyébe beleszólt a vámvezérigazgatóság is. A fegyverek vámentesen tranzitáltattak olyan okmányok alapján, amelyek úgy tüntették fel a szállítmányt, hogy az a görög kormány részére megy. Miután a görög kormány ezt tagadta, a vámhivatal közönséges árucsempészsésként minősítette a fegyvercsempészt és 5 milliós adóbírságot vetett ki. A rakomány 500 vagonból áll és a bírság azért ilyen csekély, mert a fegyverekre — amelyet amúgy is az állam szokott behozni — igen csekély a behozatali vám. A hajó rakományát elkobozták és így az állam egymilliárdos értékhez jutott. A hajórakomány intézője, Fauvan, elmondotta, hogy a fegyvereket Lengyelországban vette át, de egyetlen állam sem akarta átengedni. Lengyelország is megakadályozta az orosz határ felé való irányítást. Célja az volt, hogy Constantából Odesszába hajóznak és onnan orosz lobogó alatt ment volna át a „Lola” a Dardanellákon.

Mindazon jó ismerőseimnek és kedves vevőimnek, kik felejtethetetlen férjem elhunytával, részvétükkel igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni, ezúton mondok hálás köszönetet.

Üzv. Lázár Józsefné.

Zürichi zárlat. Párizs 16.32 fél, London 21.68, Newyork 435.50, Brüsszel 73.31 egynegyed, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 240.17 fél, Berlin 175.20, Bécs — schilling 82.30, Prága 15.20, Varsó 82.70, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Római város romjait ásták ki Budapest mellett. Budapestről jelentik: Óbuda átrendezése céljából folyamatba tett munkálatok során a lebontott régi városrészt alatt hatalmas római katonai város épületeinek romjait tárták fel. Egy előkerült leletből megállapították, hogy a rómaiak több évszázaddal korábban foglalták el Pannoniát, mint eddig a történelem azt tudta. Az egyik kőbe vésvé megtalálták Augustus császár végrendeletét. A feltárt katonavárosban 60.000 főnyi római lakosság élt. Hatalmas épületek, templomok és amfiteátrum falait találták meg.

Sulyos autószerencsétlenség a sibiui ország-uton. Sibiu-ból jelentik: Sibiu és Ocna közötti országúton tegnap sulyos autószerencsétlenség történt. Az 1092-ös számú sibiui kocsi, amelyet Borzos János sofőr vezetett, fűrdővendégeket szállított tegnap Ocna-ra. Utközben váratlanul szembetalálta magát egy szekérrel és hirtelen megrántotta a kormányt, mire az autó felfordult, maga alá temetve utasait. Malanescu diáklány és Gheorghescu ploesti asszony sulyosan megsebesültek. Lucia Inonescu bucaresti PTT tisztviselő sérülése könnyebb. Valamennyiüket a sibiui kórházba szállították. Gheorghescu asszony és a diáklány állapotát válságos.

Hat házat pusztított el a tűzvész. Alba-Iuliáról jelentik: Lőrincréve községben hatalmas tűz pusztított. A lángok pillanatok alatt tovább terjedtek. Rövidesen hat ház gyullt ki. Az aiudi tűzoltóság a helyszínen csak óriási erőfeszítéssel tudta a tűz továbbterjedését megakadályozni, de a kigyulladt épületek porig égtek. A kár a száz-ezer leit is meghaladja. A tűz vigyázatlanság következtében keletkezett.

Elkeseredésben kirtotta családját egy munkanélküli. Varsóból jelentik: Lengyelországból sorozatos családirtásról ad hírt a távirati iroda. Újabb jelentés szerint a Jasló kerületben lévő Bietz községben irtotta ki családját egy Gajevszki nevű munkanélküli. Gajevszki pillanatnyi elmezavarában, baltával agyonverte hat hónapos, két éves és hat éves gyermekeit, majd pedig sulyosan megsebesítette feleségét és szomszédja öt éves kisfiát. A kitérő rendőrök csak hosszas közelharc után tudták elfogni a dühöngő embert, akit elmekórházba szállítottak.

Váltakozó sikerekről érkeznek jelentések a spanyol harctérről

Mioya vörös tábornok dicsekvő nyilatkozata. — A nemzeti csapatok elvágták a vörösek visszavonulási útját

Párizsból jelentik: A Madrid körül lefolyt harcokról még mindig nehéz átfogó képet kapni. A nemzetiek és a vörösek oldaláról érkező jelentések annyira ellentmondanak egymásnak, hogy a tényleges hadihelyzetre azokból alig lehet következtetni.

A madridi rádió a vörös csapatok sikereiről számol be. Eszerint eddig más oldalról még meg nem erősített hírek azt jelentik, hogy a köztársasági csapatok a nemzetiek által nemrég megszállt Bruneta városát visszafoglalták.

Szintén Madridi jelentés közli, hogy Mioya tábornok, a köztársasági csapatok madridi főparancsnoka az utolsó három hét hadműveleteivel kapcsolatosan nyilatkozatot adott a külföldi sajtó képviselőinek és többek között a következőket mondotta:

— Az a néhány kilométeres előnyomulás, amit a köztársasági csapatok tettek, nem hangsúlyozza eléggé azt a tényt, hogy négy falu visszafoglalásával sikerült áttörnünk Franco tábornok csapatainak Madrid köré szőtt vashálóját. Már az is hatalmas siker, hogy több ezer embert tudunk összevonni anélkül, hogy az ellenség sejtette volna, hogy

támadásaikat hol hajtjuk végre. A Bruneta hadművelet döntő volt, mert első ízben megtattuk meg, hogy rendkívül veszélyesen támadni is tudunk. Az a tény, hogy a nemzetiek minden tízenyolc és ötvennégy év közötti férfi mozgósítását elrendelték, azt jelenti, hogy sikerült meggondolkozatni a nemzetieket.

Mioya tábornok ezután részletesen ismertette a négy falu elfoglalásának műveleteit és azt állította, hogy a nemzeti csapatok huszezer embert és számos repülőgépet vesztektek. Kétezer katonájuk pedig fogságba esett.

A NEMZETI CSAPATOK SIKEREI.

Perpignanból jelentik: A terrueli szakaszon katalán csapatok észak felől támadásba kezdtek, hogy a kormányserget mentesítsék. 15 kilométer széles arcvonalon nyomultak előre. A katalánok Huesca város közelében elfoglaltak néhány községet.

A Terruelből délnyugatra vonuló nemzeti csapatok elvágták a Beza-Campello közötti bekerített köztársasági vörös csapatok visszavonulásának útját.

A szerencse forgandó

Őn is a szerencsés nyerők között lehet, ha augusztus 15-ig kiegyenliti a II-ik féle díjat.

A fenti előfizetési díjat előre befizetők között az alábbi ajándékok kerülnek kisorsolásra:

I-ső díj: Az ősz folyamán megrendezendő olaszországi ut fele költségének megtérítése mellett a nyertes résztvesz gyönyörű utakon. Esetleg az ugyancsak ősszel megrendezendő párizsi uton vesz részt mindössze 4000 lei költség hozzájárulás megtérítése ellenében.

II-ik díj: Egy heti nyaralás a Fekete-tenger melletti Constańán, esetleg egy heti nyaralás Episcopesti gyógyfürdőben.

III-ik díj: Egy darab negyedes sorsjegy, négy osztályon keresztüli érvényességgel.

IV-ik nyeremény: Egyéves ingyenes lapküldés, 1938 január 1-től kezdődőleg.

V-ik nyeremény: 10 nyertes között 1—1 világhírű renev kerül kisorsolásra. Ne késlekedjék átutalását már most teljesíteni!

Január óta 58 angol katonai repülőgép zuhan. Londonból jelentik: Az angol légflotta egyik bombavető gépe a délután Sutton-Bridge felett lezuhant. A gépen ülő pilóta és megfigyelője szörnnyethaltak. Ez év január 5. óta az ötvennyelcadik angol katonai repülőgép zuhan le a mai napig, míg a halálos áldozatok száma 81.

Az oradeai Szent Orsolya zárdában folyó év szeptemberében Montessori óvoda nyílik. Bővebb felvilágosítást ad a zárda előjárósága.

Befellegzett a csőbutornak. Londonból jelentik: A londoni lakásművészeti kiállításról a rendőrség számúzte az acél- és csőbutorokat azzal az indokolással, hogy VI. György uralkalma alatt „az angol polgár lakása ismét otthon lesz, nem pedig hálószobának használt iroda”.

A legsúlyosabb elítelt. Newyorkból jelentik: Columbus (Ohio állam) börtönébe beutalták Munch Franklin elíteltet, az amerikai börtönök „legsúlyosabb” foglyát. Miután testsúlya 190 kilogramm, külön butorokat kellett számára készíttetni, mert a szabványos börtönzsekek és ágyak szilánkokká törtek alatta.

AKTUÁLIS KÖNYV!
A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani?
Akar ön valóban egészséges lenni?
Ha igen, úgy napfürdőzzön, de helyesen!

Vásárolja meg:

Bucsányi Gyula dr
egészségügyi tanácsos most
megjelent nagyszerű művét.
Ára csak 95 lei.

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában

Harcok a nyári záróra körül. Oradea. Saját tud. Ismeretes az az akció, amelyet két hónappal ezelőtt a Magántisztviselők és a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete indított a nyári munkaidőnek délután 4-7-ig való bevezetésére. Meg is indultak a tárgyalások, de nem tudtak megegyezni a Kereskedelmi Csarnok képviselőivel. A kezdeményezés tehát az egyeztető bizottság elé került, amely törvény szerint egyedül van hivatva e kérdésben dönteni. A munkaadók azonban erősen kitartottak a 8 óras zárás mellett s végül is Mudura munkügyi felügyelő szavazata döntötte el a vitát az alkalmazottak javára. A döntést Mudura inspektor fel is tervezte a munkügyi miniszterhez jóváhagyás végett. A miniszterium azonban nem fogadta el az egyeztető bizottság döntését, mivel az nem közös megegyezéssel jött létre. Az indokolás szerint csak abban az esetben lehet eltérni a miniszterium által szabályozott 4-8 óráig terjedő munkaidőtől, ha a munkaadók és az alkalmazottak között közös megegyezés jön létre. A Kereskedelmi Alkalmazottak Központi Szakszervezete a miniszterium döntését megfellebbezte, az oradeai tagozat pedig tegnap hosszú beadványt intézett a munkügyi inspektorátushoz, amelyben az egyeztető bizottság döntésének megsemmisítése ellen tiltakozik.

ÚJ INGATLAN KATASZTERT KÉSZÍT CAREI VÁROSA. A carei birtokossági részek elnökei kérvényt adtak be a város vezetőségéhez, amelyben azt kérték, hogy a városról és annak határáról új katasztert készítsenek. Az új kataszter munkálatainak költségeit a ház és földtulajdonosok magukra vállalták. A város időközi bizottsága foglalkozott a kéréssel és elhatározta a felméréshez szükséges munkálatok megkezdését. A kataszter újból való felmérése azért vált szükségessé, mert a város és a város határában történt birtokváltogatások és birtokmegosztások már több mint husz éve nincsenek rendszeresen készültve a kataszteri birtok-íveken. Ez az állapot természetes bonyolult helyzeteket teremtett. Sok per is keletkezett már e miatt és különösen a földadó fizetése tekintetében van sok zavar. Ezeknek a visszás helyzeteknek és zavaros körülményeknek a megszüntetésére fontos közérdek az új kataszter elkészítése.

Rendet akarnak teremteni Észak-Irországban. Londonból jelentik: A rendőri hatóságok szerdán nagyüzemből razzia rendeztek Belfastban, hogy a sorozatos terrorista merénylők kezdeményezését elfogják. Egész utcákban rendeztek hazkutatásokat és egész háztömböket kutattak át. A rendőrség nagyon sok fegyvert, revolvert és pisztolyt kobozott el. Számos letartatás is történt.

* **Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** Az oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvétel elemi, Goidu liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendez bentlakó növendékeket. Egészséges lelkű és testi nevelés, gondos felügyelet, naponként többszöri egyéni és csoportos korrepetálás, igen jó ellátás és állandó orvosi felügyelet. A helybiztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága, Oradea, Str. Brătianu 7.

Anglia helyettes főpostamestere, Sir Walter Wormsley a posta kutató-laboratóriumában tartott beszédében előadta, hogy a posta vegyszerei igen kellemes ízű ragasztóanyagot találtak fel, amely inycen élvezetté varázsolja az angol bélyegek felragasztását. A találmány híre akkora derűtséget keltett, hogy még akkor is nevettek a hallgatók, amikor a főpostamester előadta, hogy továbbá olyan készüléket is szerkesztett a műszaki osztály, amely percenként ezer levelet osztályoz.

Egy református egyházmegyei főgondnok ünneplése. Deva. Saját tud. Cs. Lázár Lászlót, az Országos Magyar Párt hunedoaramegyei örökös díszelnökét, a református egyházmegyei tiszteletbeli főgondnokát 80-ik születésnapja alkalmából meleg ünneplésben részesítették. Délelőtt az istentisztelet után az egyházközösség diszkó-ügyűlést tartott, amelyben dr Beregszászy Gábor ügyvéd, egyház-gondnok méltatta Cs. Lázár László munkásságát. Majd László Zoltán lelkész és Baczó Lajos esperes üdvözlő szavai után Cs. Lázár László meghatódott hangon köszönte meg az üdvözléseket. Délután Cs. Lázár László lapusnyaki birtokán, illetve kastélyának parkjában folytatódott az ünneplés. Megjelentek a megye minden részéből a magyarság vezető egyéniségei. Ott voltak: dr Apáthy Árpád egyházmegyei főgondnok és sógora gróf Csáky Zsigmond ny. albornagy, gróf Horváth Tholdy István, Barcsay Tibor, Ocskay István, a Klobusiczky-család, dr Sándor Sándor, Bernád, Dokenál, Anthos, Thorockay, Paragh, Dobrai, Lázár, Naláczy, Goro, Kenderessy, Winkler, stb. családok képviselői, Baczó Lajos református esperes, László Zoltán lelkész, dr Beregszászy Gábor gondnok, Csézy Gyula, Várady Dezso, Fekete Árpád marosillyei presbiterek, a katolikus egyház képviselőiben László Domokos marosillyei plébános, Horn János katolikus gondnok, Lăpușnic község képviselőiben Suiaga Victor görögkeleti lelkész és Grosz jegyző, továbbá a gazdasági alkalmazottak és mások. Az ünneplést magyaros vendégszeretettel részesítette a megjelenteket. Este feledhetetlen szép tűzijátékban gyönyörködhettek az ünnepség résztvevői.

Hajókatasztrófa Baltimorénál.

Megirtuk, hogy Baltimorénál (Amerika) a „City of Baltimore” nevű utasszállító hajó katasztrófa áldozata lett. Képünk azt a helyet mutatja, ahol a szerencsétlenség történt, amelynél 60 utas vesztette életét.

* **Aranyérnél és bődülgulánál,** valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Az orvosok ajánlják.

Kétmillió frankos rablás egy előkelő szállodában. Párizsból jelentik: A Champs Elysées egyik előkelő szállodájában magyaránnyul tolvajlás történt. Egy előkelő amerikai házaspár szobájában 2 millió frank értékű készpénzt, ékszert és értékpapírt tulajdonítottak el. A károsultak egyegyedmillió frank jutalmat tűztek a tettesek kézrekerítésére.

Transsylvaniai színészek sikere a szegedi szabadtéri előadásokon. Szegedről jelentik: A szabadtéri előadások során első ízben kerül bemutatásra Bercelli A. Károlynak, a tehetséges fiatal költőnek keresztény misztériuma: Fekete Mária. A darabot Tarsay Ferenc rendezte és nagy sikert aratott. A főszerepeket Somogyi Erzsébet, Tarsay Ferenc, Timár József, Gózon Gyula, Fekete Mihály és Forgács Sándor játszották. Ugy a szegedi, mint a budapesti sajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg a Transsylvaniai röviddel ezelőtt eltávozott Forgács Sándor teljesítményéről. A Pesti Napló rendkívül tehetségesnek tartja. A lapkritikák szerint a darabot hétezer néző nézte végig és kihangsúlyozták, hogy az előadás új szintre emelte a szegedi szabadtéri játékok sorába.

RABLÓ CIGÁNYOKAT FOGOTT EL A RENDŐRSÉG. Oradea. A rendőrség bünyűi osztálya tegnap délelőtt letartóztatott egy hat tagból álló cigánybandát. Megállapították, hogy a cigányok: Ádám Antal, Ádám Juliska, Ádám János, Ádám Kató, Petrovics János és Petrovics Mária Magyarországról szöktek át. A cigányok ruhájában varrva 160 pengőt találtak és igen nagy értéket képviselő lopott holmikat. Az elfogott cigányokat tiltott határátlépés miatt minden valószínűség szerint átvisszik a hadbírószághoz.

Rendőrkézre került és névcseré folytán két hónapig börtönben ült egy ártatlan munkás. Bucurestiből jelentik: Különös eset történt a fővárosban. Két hónappal ezelőtt a rendőrség razzijára során a Str. Grivitei 174 szám alatt letartóztattak egy Vasile Lupu nevű munkást. Hetven napig ült a vacaresti fegyházban, miközben hasztalanul sürgette kihallgatását és hangoztatta ártatlanságát. Most aztán kiderült, hogy a szerencsétlen embert egy másik Vasile Lupu nevű egyén helyett tartóztatták le. A névrokont különböző családok miatt két évi fegyházra ítélték, de közben eltűnt és a razzizád rendőrség azt hitte, hogy az elítéltet kerítette meg. A végzetes tévedés áldozata nyomban ki szabadulása után az igazságügyminisztériumba ment és erőszakos fogvatartásáért kártérítési keresetet adott be.

Harc a szakállviselet ellen

Európa egyes részein, de különösen Franciaországban egyideig úgy tűnt fel a dolog, mintha a szakáll korszaka visszatérne. A pofaszakáll, a barkó- és a körszakáll összes változatai kísérteni kezdek egyes férfiak arcán, mintha a szakállviselettel egy nyugodtabb kor emlékeit akarnák egyesek visszavárasolni. Francia lapjelentések szerint most azután a szakálldivat körül szenvedélyes harc tört ki. „Ma már biztosan állíthatjuk — írja a francia lap —, hogy a borotvált arc tökéletes győzelmet aratott mindenféle szakállviselettel szemben. A férfiak legnagyobb része, de maguk a fodrászok és az asszonyok sem akarnak többé tudni a szakállviseletről. Párizsban nemrég körkérdest intéztek a párizsi társaság, a művészi élet és a sportélet mindkettő női kiválóságaihoz, amelynek eredményeképpen szinte súlyosan sértő válaszok érkeztek az özönvízelőtli szakállviselet ellen. A legelőkelőbb hölgyek jelentették ki, hogy a szakállt semmiképpen sem tartják a férfiu nem díszének és azt nem hajlandók szemlélni senkinek sem az arcán. Számos férfi is, aki a mult télen megővesztette szakállát, a nyár beköszönőtekor örökre leborotvált és szájszoros esküvel megfogadta, hogy senki sem csábithatja rá többé a szakállviseletre.

Aki megpróbálta a szakállviseletet, ezzel csak azt tanulta meg, hogy mennyivel jobban és kényelmesebben ment a sora, amíg simára borotvált arcot viselt és nem tenyészett bozontos őserdőt az arcán. A szakállviselet különösen a forró nyári napokban tapasztalták, mennyire unghigiénikus ez a viselet. A borbélyok és fodrászok véleménye egyideig megoszlott a szakállviselet ügyében. Sok fodrász üzemének fellendülését várta egyideig a szakállviselet felújulásától, annál is inkább, mert a csupaszarcúak legnagyobb része önbortóval otthon borotválkozott. Nemsokára azonban a fodrászok is rájöttek, hogy a szakálltalan férfiviselet üzletileg még mindig előnyösebb számukra, mint a szakáll és így a borbélyok és fodrászok is beléptek a szakáll-elleni harcba. Sőt, a szakállviselet felújítási kísérletei túl is lendültek a várt eredményen, mert sokan, akik tavaly még szakállt viseltek, annyira ellenesévé váltak az őserdő növesztésének, hogy még a fejüket is simára borotváltatták. És annak ellenére, hogy már beváltak a téli fagyok, számtalan férfi kitart a simára borotvált fej mellett és inkább billiárdgolyóval változtatta a fejét, minsem hogy újra megővesztene a haját.

KÖZGAZDASÁG

Érdekes adatok a Nemzeti Bank félévi mérlegéből

Növekedett a bankjegyforgalom, csökkent az aranykészlet fedezeti aránya az év első hat hónapjában

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank nemrégiben tette közzé félévi mérlegét, amelynek adataiból megállapíthatjuk, hogy a jegybank, mint az eddigi években, úgy most is elhanyagolja tulajdonképpeni hivatását, a hitelélet táplálását és a fősúlyt a kezei között lévő devizagyedárúságra fekteti.

Az aranykészlet a mérlegben 15 milliárd 863 millióval szerepel. A forgalomban levő bankjegyek értéke a mindenkor szükséges mértékhez alkalmazkodva, nagy változásokat mutat az első félévben, de látható, hogy a kibocsátó bankjegyek mennyisége nem a hitelszükségletekhez, hanem a devizaszükségletekhez alkalmazkodott. Január és február hónapokban a bankjegymennyiség csökkent, azóta június közepéig több, mint 3 milliárd a kibocsátott bankjegyek összegének emelkedése. A kibocsátott bankjegyek értéke a félév végén 20

milliárd 142 millió lei, a látra szóló kötelezettségek összege pedig 12 milliárd ötszázmillió lei. Az aranykészlet fedezeti aránya 41.05 százalék, azaz az 1936. évvégi aránynál 2.24 százalékkal kevesebb.

A devizatételek és a kliringszámlák aktív szaldói ez alatt a félév alatt egy milliárddal emelkedtek. Ezek között figyelemreméltó, hogy a behozatal fedezésére szolgált devizák összege 800 millióval emelkedett ugyan, azonban erről a számláról a jegybank vezetősége a félévi zárót megelőző napokban egymilliárd 247 millió értékű devizát átengedett az állami adósságok devizatartalékának.

A kihelyezési állomány közel nyolcszázmillió lejel csökkent, ugyanakkor azonban a konverziós kincstári jegyek összege 604 millió emelkedést mutat.

Helyzetjelentés a keményfapiacról

Kétmillió darab talpfa beszerzésére irt ki árlejtést az államvasút

Bucurestiből jelentik: A belföldi lombfapiacra főleg a tölgyfrizben van élnkülő kereslet, az árak azonban nyomottak. A belföldi fogyasztás részére szükséges tölgyfrizeknél, vagy helyesebben a kész parkettáknál egészen sajátosság és érthetetlen helyzet adódott. A tölgygömbfára kiírt versenytárgyalásokon ugyanis igen sok vevő jelentkezik, az árakat napról napra jobban felhajtják és míg a tölgyfrizésdrunak és egyéb tölgytermévényeknek az ára rohamosan felszökött, a parkettáké a lerakásával foglalkozó cégek még ma sem kapnak többet, mint három évvel ezelőtt. Az utóbbi három évben a különféle lombfaanyagoknak az árai minőségek és mérték szerint 50—80 százalékkal emelkedtek és csupán a parkettá-

nak az árai évek óta majdnem változatlanok.

Az államvasut augusztus hó 18 és 19-re újból kiírt egymillió darab tölgytalpfa és egymillió darab bükkfalpfa beszerzésére versenytárgyalást. Több mint bizonyos, a vasut is számol azzal, hogy ezúttal sem tudja beszerezni ezt a mennyiséget és a kiírás minden valószínűség szerint csupán azért történt, hogy kétszeri eredménytelen versenytárgyalás után, a közszállítási szabályzat értelmében kezibeszerezés útján fedezhesse a szükségletét.

A külföld részére növekvő kereslet van gőzölt bükkanyagban és gyufagyártás céljaira alkalmas hárs- és nyárgömbfában, melyben minden mennyiség fokozatosan növekvő árak mellett elhelyezhető.

GYÓGYFÜRDŐK METROPOLISZA

3 hetes pausálkura Budapeston

Vizummentes beutazás Magyarországra, 50 % kedvezmény a MÁV vonalain. Gyógy-szállodai lakás, teljes ellátás, illethekek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, körjáratok és további érengemények. Leiben fizethetők az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat összes szodáiban. — Oradeán: Europa Banca Dacla, Bul. Reg. Ferdinand 9.

ben minden jóra való gazdának ismernie kell.

A tanév október 15-én kezdődik és április 15-én végződik. E téli elméleti oktatás elvégzése után, elméleti vizsgát tesznek a tanulók. A gyakorlati vizsgára április 15. és október 15. között idő alatt készülnek akként, hogy részint otthon saját gazdaságukban, részint csoportokba osztva az iskola gazdaságában gyakorolják mindazt, amit az iskolában tanultak. A két év elvégzése után a tanulók bizonyítványt kapnak. A tanítást és nevelést szakképzett tanárok végzik.

Az iskola mellett internátus is működik, melyben a növendékek lakást és jó ellátást nyerne. Az internátusba csak 20 éven aluli növendékek vehetők fel. Ellátási díj havonta 450 lei, egész tanévre tehát 2700 lei. Ebben benne van a tandíj, koszt, lakás, fűtés, világítás és mosatás, könyvekről és írószerekről azonban minden tanuló maga gondoskodik. Azok a növendékek, akik nem laknak az internátusban, évi 400 leit fizetnek felszerelési hozzájárulás fejében. Az internátus az iskola emeleti részében van elhelyezve, villanyvilágítással, vízvezetékekkel és fürdővel felszerelve. A bentlakó növendékek kötelesek hozni: ágyneműt, fehérneműt, evőeszközt (kanál, kés, villa) és egész évi mosatáshoz 2 és fél kgr. szappant. Ágyneműikre, fehérneműikre az intézet számot fel kell varratni, az evőeszközökre pedig bevésetni. Egyensapka kívül más egyenruha nem kötelező, mivel az intézetben otthoni ruhákban járnak.

A gyakorlati oktatás az első évfolyam után két hónap, a második évfolyam után pedig egy hónap, mely idő alatt a tanulók ingyen ellátásban részesülnek.

Felszerelési költség egész évre 100 lei.

Részletesebb tájékoztatást szívesen megad az iskolai igazgatóság Iernut, Tarnava Mică megye.

Igazgatóság.

Felvétel a iernut-radnoti római katolikus földműves iskolába 1937-1938 évre

Az alba-iulianai latj szert. római katolikus egyházmegye tanácsának vezetése alatt álló iernuti (Tarnava Mică megye) nyilvánossági joggal működő két évfolyamu és magyar előadási nyelvű földműves iskolába az 1937—38. tanévre beiratkozhatnak mindazok a 14—30 év közötti magyar anyanyelvű keresztény ifjak, akiknek vagy szüleiknek legalább két hold földje van és elvégezték legalább az elemi iskola IV-ik osztályát. A beiratkozáshoz a következő okmányok szükségesek:

1. Születési anyakönyvi kivonat és keresztlevele.
2. Állampolgársági bizonyítvány (másolat is jó).
3. Iskolai bizonyítvány (értesítő nem elég).
4. Vagyon bizonyítvány.
5. Erkölcsei bizonyítvány az előjáráságtól.
6. Orvosi bizonyítvány.

Az iskola célja nem az, hogy gazdatiszteket neveljen, hanem gyakorlati gazdákat akar képezni, akiket megtanít arra, hogyan kell okosra gazdálkodni, jól művelni a falajt és azt észszerűen kihasználni, hogyan kell kihasználni és művelni a kis- és középbirtokot, hogyan kell kiválasztani a gabonanevelőket, hogyan kell gyümölcsöt telepíteni és jókarban tartani, veteményes kerteket létesíteni, szőlőt kezelni, állatokat

jól nevelni és gondozni, stb., stb. Ezenfelül általános elméleti műveltséget is ad az iskola, melynek tárgyai: vallás, román- és magyar nyelv, számtan, történelem, földrajz, gazdasági földtan, jogi ismeretek, egészségügy és más gyakorlati tárgyak, szóval mindaz, amit a mai idők-

Hitszónokok, hitoktatók számára időszerű életből vett elbeszélések gyűjteménye:

Oberhammer:

Példák az életből

cimű könyve.

Ára 205 lei és 15 lei portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Hivatalos termésjelentés

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium most összeállította a különböző vidékekről érkezett termésjelentéseket. Őszi búzát 2.967.004 hektáron termeltek az elmúlt termésévadban, ami az 1935—36. évvel szemben 157.132 hektárral kevesebb és 11.549 hektárral kevesebb, mint az utolsó öt év átlaga. Az őszi búzatermés 350.202 vagon tesz ki, a hektáronkénti átlag 1.180 kiló, a termés minősége nagyon jó. Egyedül az 1931-es rekordév termésé multá felül az idei termést körülbelül 3200 vagonnal. Az őszi rozstermés 9.766 vagon, arpat 417.472 hektáron vetettek és a termés 42.000 vagonra becsülhető, a tengerivetések helyzete az utolsó eszések folytán erősen javult.

Tizenhatezer tonna búza exportját engedélyezték

Bucurestiből jelentik: A központi gabonaértékesítési hivatal vezetősége legutóbbi ülésén 16.000 tonna búza kivitelét engedélyezték. Foglalkozott a bizottság a chisinaui pékeknél a lisztárak minimalizálása miatt beadott fellebbezésével is, döntés azonban nem történt.

SPORT

CAO-Ripensia Oradeán

Vasárnap délutánra nagyszabású sporteredményt készített elő a CAO. A timisoarai proficsapatot a Ripensiat látja vendégül, barátságos mérkőzés keretében. A két ósrivális nagy lelkesedéssel készül a találkozóra. Mindegyik teljes összeállításban veszi fel a küzdelmet. A CAO-Ripensia találkozók mindég nagyszerű és izgalmas küzdelmet eredményeztek, most is erős iramu és változatos mérkőzésre van kilátás.

Humis itt — Humis ott... Bucurestiből jelentik: Fővárosi jelentés arról számol be, hogy Humis, a Venus athéni csatára szombaton mégis visszaérkezik Bucurestibe és megkezdi edzéseit a Venus csapatában. Humissal kapcsolatban nemrég az a hír kelt szárnyra, hogy a kitűnő középcsatár, — aki szabadságát Athénban, szüleimél töltötte — értesítette a Venust, hogy nem jön vissza és kéri igazolási okmányait régi athéni egyesületének kiadni. A görög sportsajtó is megírta ezt a tényt és ezért meglepetés most, hogy a játékos bejelentette visszaérkezését. A hír egyébként a Venus köreiből erősen tartja magát, de más források úgy tudják, hogy Humis nem fog visszaérkezni az országba, ami súlyos vesztesége lenne a bajnokcsapatnak.

A cégszapatok kötelesek megváltoztatni neveiket? Szövetségi körökben arról beszélnek, hogy a szövetségi tanács legközelebbi ülésén felmerül a cégszapatok kérdése is. Az egyesületek egy része féltékenyen nézi ugyanis, hogy a cégszapatok az állásbármelyezés lehetőségével sok jó játékost vonzanak magukhoz. Állítólag az első intézkedés a cégszapatok „megrendszabályozására” az lesz, hogy megtiltsák a gyári nevek egyesületi névként való használatát. A Phönix, a Vulturii Textila, a DUIG egyletek eszerint kénytelenek lennének neveiket megváltoztatni. Elfelejtik azonban a féltékenykedő egyesületek, hogy végeredményben a gyári csapatok mégis áldoznak a sportra és kérdéses, hogy ezt a támogatást nem szüntetik-e be, ha megvonják tőlük a legelemibb jogot — a névhasználatot.

Burdan nem szerződött le a Phönixhez. Bucuresti híradás nyomán több lap megírta, hogy Burdan, a Venus exkapusa a baia-mare-i Phönixel kötött szerződést egy évre. A hírrel kapcsolatban most Burdan nyilatkozatot tett közzé a Sportul Capitaleiben és ebben határozottan kijelenti, hogy nem kötötte le magát a Phönixnek és egyelőre nincs is szándékában Bucurestiből eltávozni. Ellenben igaz az, hogy a másik ujdonsult A-divíziós csapattal, a Sportul Studentesc-el folytat előrehaladott tárgyalást, ami sikerrel kecsegtet. Így tehát Burdan egyelőre még a Venusé...

Prasszler, az AMTE csatára Franciaországba szerződik

Aradról jelentik: Az AMEFA nagyképességű csatárjátékosa már régebben foglalkozik a távozás gondolatával. Ismeretes, hogy a Phönix-hez szeretett volna visszakérülni, de a régi egyesület nem adta meg az AMEFA által kért váltásdíjat. Most azonban ismét szöbakerült Prasszler távozásra, mégpedig a legkomolyabb formában.

Egyik nagy francia A. divíziós egyesület megbízottai tartózkodnak Aradon és folytatnak tárgyalásokat Prasszler kiadatására vonatkozóan. A váltásdíj, amelyet felajánlottak igen jelentős összeg, azonban az AMEFA vezetősége tartja azt az árat, amelyet Prasszler kiadatásáért kapni szándékozik. Miután a francia egyesület megbízottai által ajánlott ár már közel van ahhoz, amelyet az AMEFA kér, szinte százszázalékosan biztosra vehető, hogy Prasszler a jövő szezonban már francia egyesület színeiben fog szerepelni.

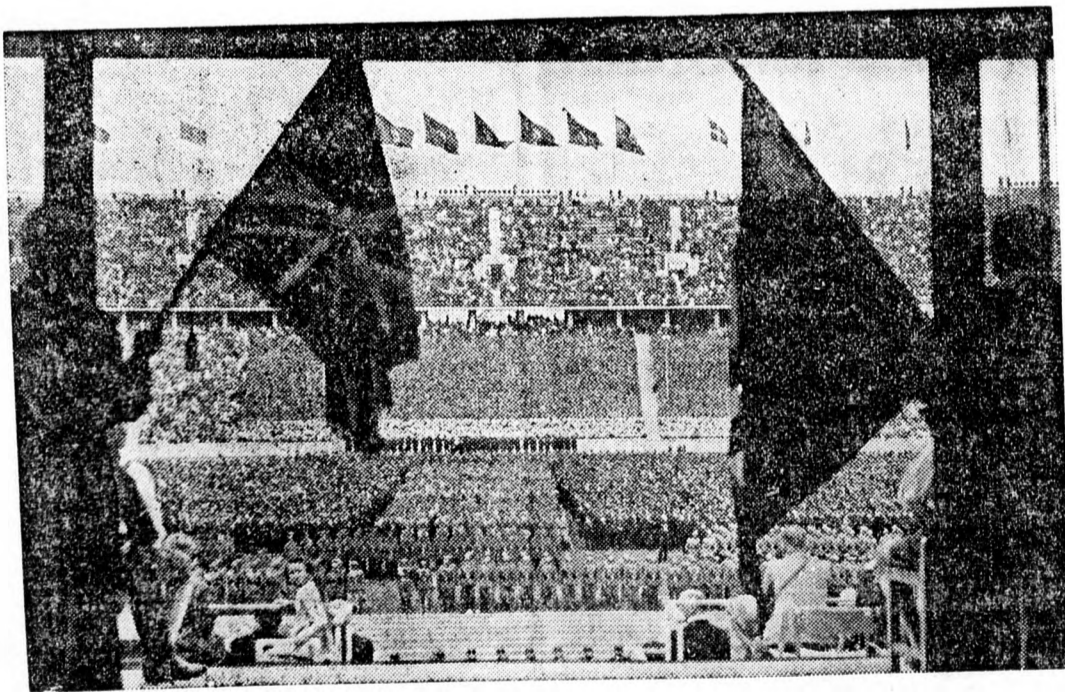
Jóinformált AMEFA körökből származó értesüléseink szerint, amennyiben Prasszler átigazolását kért jelentős összeget megkapják, abban az esetben megvan az anyagi fedezet arra is, hogy Bulbást visszatartsák, sőt még leszerződhetnek egy-két olyan játékost is, akivel a csapat gyenge pontjait kívánják megerősíteni.

A Lazio elfogadta a Ferencváros ajánlatát.

Budapestről jelentik: A Nemzeti Sport római híradása szerint a Lazio elfogadta a Ferencváros által felajánlott két határnapot a K. K. döntő mérkőzéseinek lejátszására. Az első mérkőzést tehát Budapesten szeptember 12-ikén, a másodikat Rómában október 24-én tartják meg.

Biró Gyula, a Phönix edzője Mexikóba távozott. Baia-Mareről jelentik: Biró Gyula, az MTK volt válogatott játékosa, aki az utóbbi években a Phönix csapatának edzője volt, elhagyta az országot és Mexikóba ment, ahol egyik nagy vegyi gyárban kapott vezetőmérnöki állást. Biró Gyula nevéhez fűződik a Phönix eddigi pompás működése és neki köszönheti a csapat azt is, hogy most az A. ligába sikerült bejutnia. A népszerű edzőt tegnap bucsuztatta el vezetősége és csapata s mad élt után már utra is kelt az Újvilágba.

Elmarad az idei Románia körüli kerékpárverseny. Bucurestiből jelentik: V. Camarache, a román kerékpár-szövetség elnöke bejelentette, hogy az idei Tour de Roumanie-t nem rendezik meg. A lemondás oka az, hogy az ONEF stadiont nem akarták az indulás és befutás idejére a szövetségnek átengedni.

A frontharcosok üdvözlése az olimpiai stadionban.

Hatalmas érdeklődő közönség jelenlétében vonultak fel Berlinben az olimpiai stadionban a német, valamint a többi országok frontharcos alakulatai. Képünk baloldalán az angol lobogó, jobboldalán pedig a horogkeresztes német zászló látható.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

TURISZTIKA

Jövő vasárnap Meziádra rendez kirándulást az oradeai Kolping. Az oradeai Központi Katolikus Legényegylet turistaszakosztálya a nyár folyamán országjárásunk legszebb kirándulóhelyeire rendezett kirándulásokat s a résztvevők mindig a legteljesebb megelégedéssel nyilatkoztak a pompás utakról és a rendezésről. A Kolping turistái legközelebbi kirándulásukat augusztus 8-án rendezik Bihar megye egyik legszebb kirándulóhelyére: a meziádi cseppkőbarlanghoz. Vendégeket szívesen lát a rendezőség. Résztvételi díj tagoknak 100, vendégeknek 110 lei. Jelentkezni lehet a Központi Katolikus Legényegylet Alexandri-utca 13. szám alatti székházában és Pernyésznél (Ferdinánd király-ut 13.) Telefon 843.

Ada-kalei kirándulásával kapcsolatban a „Vulturii” turista egyesület felkeresi Arad, Timisoara, Baile Buzias, Lugoj, Reşita, Anina, Steierdorf, Baile Marila, Oravita, Orsova, Turnu-Severin, Baile Herculana, Mehadia, Caransebes, Baile Lipova, Radna-Lipova és Arad városokat, fürdőhelyeket és megtekintésre érdemes környékeket. A nyolc napig tartó utazás résztvételi díja tagoknak 950 lei, vendégeknek 1100 lei. Ez összegben az utiköltségen kívül az elszállásolás bennfoglaltatik. Kedvezményes étkezéssel gondoskodnak. Jelentkezni augusztus 6-ig lehet, amikor is 460 lei előre fizetendő. A kirándulás aug. 15-én reggeltől 22-én estig tart.

Apcáhidetéseik

Alkalmazás

Románul tudó

közlegelő leány azonnal felvétetik. Molnár cukrászda, Oradea, Regele Ferdinand No. 26.

Intelligens nő

nagyobb gyerek mellette vagy magános nőhöz ajánkozik. Esetleg délutánra. Siposné, Oradea, Str. Take Jonescu 37. szám.

Házvezetőnőnek

menne főkéletesen főző középkorú nő, esetleg intézetbe vagy egyesületekhez, vidékre is. Cim: Burik Józsefné, Oradea, Str. Tornatorului 7. szám.

Különféle

Eladó házhely

Str. Benjamin Costache

ADÓ CIME TEL, jó állapotban levő, Oradea, Str. Porumbelut 11. sz. alatt. Olcsó áron. Pollmann.

Közörlültesünk

ifj Kelemen köszörüsnél, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Iancu-utca sarok.)

Idősebb urinó

éves bizonyítvánnyal házvezetőnőnek vagy főzni bejárni ajánkozik. Oradea, Str. Reşilor No. 13. Kapu alatt jobbra, fent.

Tanító család

diáklányokat teljes ellátásra elvállal. Cim a kiadóban.

Év antik cserépkályha olcsón eladó. Oradea, Str. Luminei 4-b. Tabéry-telep.

Pótvizsgára

középköltséget előkészíték. Szabó Zoltán Oradea, Str. Take Jonescu 6. szám.

Biztos megélhetés, elsőrendű fényképezési műterem, betegség miatt olcsón átadó. Oradea, Keresztesy, Gen. Moşoiu 2. szám.

Adás-vétel

Ótestamentum

eredeti kutyabörkötésben, 1700. évből olcsón eladó. Cim a kiadóban.

MAGAS ÁRAT

fizetek arany, ezüst, brilliant és gyémánt ékszerért. HERBST ékszerész, Oradea.

Esztergapad

700 mm. csucs távolságú és 3 db oxigén tartány eladó. Oradea, Str. Barierii 18. Pogány telep.

Lakás

Kétszobás,

modern parkettás, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. Oradea, Str. Regele Carol 19. szám.

Kétszobás

fürdőszobás lakás kiadó. Oradea, Strada Bratianu 27. szám.

2 szobás

modern lakás kiadó. Oradea, Str. Delavrancea 10. szám.

Központban

egy uri 4 szobás modern magánház szeptember 1-től kiadó. Értekezni Nagy cipész, Oradea, Regele Ferdinand 47. szám alatt.

Központban

kétszobás, előszobás, konyhás udvari lakás kiadó. Str. Coşbuc 11.

Kiadók

egy- és kétszobás lakások novemberre. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.